

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

_____ Тетяна КОСОВА

«_____» «лютого 2022 р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)**

**ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОС «БАКАЛАВР»**

Тема: «Облік і аналіз діяльності громадських організацій»

Виконав(ла): Світлана КОЗІНА

Керівник: доктор економічних наук, професор Руслан КОСТИРКО

Консультанти з окремих розділів пояснювальної записки:

перший розділ - д. е. н. професор Руслан КОСТИРКО

другий розділ - д. е. н. професор Руслан КОСТИРКО

Нормоконтролер: к.е.н., доцент Зоряна МОКРИНСЬКА

Київ 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри
Тетяна КОСОВА
«15 « січня 2022 р.

ЗАВДАННЯ на виконання випускної роботи

здобувача вищої освіти

КОЗІНОЇ Світлани Вікторівни
(прізвище, ім'я у родовому відмінку)

1. Тема випускної роботи «Облік і аналіз діяльності громадських організацій» затверджена наказом ректора від 29.12.2021 № 2794/ст

2. Термін виконання роботи: з 17. 01. 2022 до 28. 02. 2022.

3. Вихідні дані до роботи: нормативно-правова база, дані Державної служби статистики України, дані обліково-інформаційної системи громадських організацій, первинні документи, облікові реєстри, фінансова, податкова, статистична звітність Громадської організації «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають».

4. Зміст пояснювальної записки:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

1.1. Діяльність громадських організацій як об'єкт обліку і аналізу

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу діяльності громадських організацій

1.3. Організація і задачі обліку і аналізу діяльності громадської організації «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають»

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК І АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «АСОЦІАЦІЯ ФАХІВЦІВ З РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ ТА СОЦІАЛЬНОЇ І ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ «СЛОВА ДОПОМАГАЮТЬ»

2.1. Документальне оформлення операцій та облік діяльності громадської організації

2.2. Відображення діяльності громадської організації у фінансовій і податковій звітності

2.3. Аналіз діяльності громадської організації та напрями удосконалення її обліково-інформаційної системи

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу:

ЛИСТ 1. Діяльність громадських організацій як об'єкт обліку і аналізу.

ЛИСТ 2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу діяльності громадських організацій.

ЛИСТ 3. Організація і задачі обліку і аналізу діяльності громадської організації «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають».

ЛИСТ. 4. Документальне оформлення операцій та облік діяльності громадської організації.

ЛИСТ. 5. Відображення діяльності громадської організації у фінансовій і податковій звітності.

ЛИСТ. 6. Аналіз діяльності громадської організації та напрями удосконалення її обліково-інформаційної системи

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Написання першого розділу випускної роботи та надання його керівнику	17.01.2022 – 27.01.2022	
2	Написання та оформлення матеріалів другого розділу випускної роботи і надання його керівнику	28.01.2022 – 07.02.2022	
3	1. Узгодження випускної роботи з науковим керівником. 2. Проходження нормоконтролю та перевірку на академічну доброчесність. 3. Отримання рецензії та відгуку на випускну роботу. 4. Підготовка виступу.	08.02.2022 – 14.02.2022	
4	1. Переплетення випускної роботи. 2. Подання випускної роботи та супровідних документів секретарю ДЕК	15.02.2022 – 17.02.2022	

7. Консультанти з окремих розділів

РОЗДІЛ	<u>КОНСУЛЬТАНТ</u> (посада, прізвище, ім'я, по батькові)	ПІДПИС, ДАТА	
		ЗАВДАННЯ ВИДАВ	ЗАВДАННЯ ПРИЙНЯВ
РОЗДІЛ 1	д. е. н. професор Руслан КОСТИРКО		
РОЗДІЛ 2	д. е. н. професор Руслан КОСТИРКО		

8. Дата видачі завдання: «10» січня 2022 р.

Керівник випускної роботи _____ Руслан КОСТИРКО
(підпис керівника)

Завдання прийняв до виконання _____ Світлана КОЗІНА
(підпис здобувача)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Облік і аналіз діяльності громадських організацій»: 67 с., 5 рис., 9 табл., 46 літературних джерел.

Мета випускної роботи: удосконалення теоретико-практичних засад обліку і аналізу діяльності громадських організацій.

Об'єкт дослідження – процес організаційного та методичного забезпечення обліку і аналізу діяльності громадських організацій.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів обліку і аналізу діяльності Громадської організації «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають».

Методи дослідження: порівняння, класифікація, деталізація та ідентифікація, таблиці та графіки, нормативний, економіко-математичного моделювання, факторного і коефіцієнтного аналізу.

Результати випускної роботи рекомендується використовувати під час проведення наукових досліджень та в практичній діяльності громадських організацій.

ОБЛІК, АНАЛІЗ, ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, СТАНДАРТИ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ГО – громадська організація

ЄДРПОУ – єдиний державний реєстр підприємств, організацій та установ

ЄСВ – єдиний соціальний внесок

НП(С)БО – Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку

ПДФО – податок на доходи фізичних осіб

ПКУ – Податковий Кодекс України

СГД – суб'єкт господарської діяльності

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю

ЦПХ – цивільно-правовий характер

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	11
1.1. Діяльність громадських організацій як об’єкт обліку і аналізу.....	11
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу діяльності громадських організацій	14
1.3. Організація і задачі обліку і аналізу діяльності громадської організації «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають».....	18
Висновки до розділу 1.....	22
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК І АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «АСОЦІАЦІЯ ФАХІВЦІВ З РОЗВ’ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ ТА СОЦІАЛЬНОЇ І ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ «СЛОВА ДОПОМАГАЮТЬ».....	24
2.1. Документальне оформлення операцій та облік діяльності громадської організації	24
2.2. Відображення діяльності громадської організації у фінансовій і податковій звітності	34
2.3. Аналіз діяльності громадської організації та напрями удосконалення її обліково-інформаційної системи.....	46
Висновки до розділу 2.....	50
ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	68

ВСТУП

Актуальність проблеми. В умовах демократизації суспільства зростає роль добровільних об'єднань громадян. Разом із органами державного управління і місцевого самоврядування громадські об'єднання беруть активну участь у вирішенні проблем суспільства, подолання наслідків стихійних явищ, соціально-політичних конфліктів, військового протистояння тощо. Громадські організації за своєю сутністю відносяться до неринкового сегмента економіки, оскільки є непідприємницькими товариства і не мають за мету отримання прибутку. Фінанси громадських організацій тісно пов'язані з використанням бюджетних ресурсів, коштів іншого цільового призначення, звітуванням перед органами соціального страхування тощо. Громадські організації мають обов'язково вести бухгалтерський облік, формувати фінансову і податкову звітність. Тому до організації бухгалтерського обліку, контролю і аналізу в них висуваються певні вимоги, пов'язані із забезпеченням схоронності і цільового використання коштів спонсорів, держави, територіальних громад. Організація обліково-інформаційної системи громадських організацій ускладнюється за рахунок того, що вони можуть поєднувати непідприємницьку діяльність із підприємницькою, що викликає потребу окремого ведення доходів і витрат, визнання фінансового результату тощо.

Актуальність пошуку шляхів удосконалення організації та методики обліку і аналізу діяльності громадських організацій зумовили вибір теми випускної роботи, її мету і завдання.

Мета випускної роботи – удосконалення теоретико-практичних засад обліку і аналізу діяльності громадських організацій.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність постановки наступних **завдань**:

визначити сутність діяльності громадських організацій як об'єктів

обліку і аналізу;

провести критичну оцінку нормативно-правового регулювання обліку і аналізу діяльності громадських організацій;

узагальнити організацію та задачі обліку і аналізу діяльності громадських організацій в умовах ГО «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають»;

охарактеризувати документальне оформлення операцій та облік діяльності громадських організацій;

оцінити відображення діяльності громадських організацій у фінансовій і податковій звітності;

провести аналіз діяльності громадської організації та визначити напрями удосконалення її обліково-інформаційної системи.

Об'єкт дослідження – процес організаційного та методичного забезпечення обліку і аналізу діяльності громадських організацій.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів обліку і аналізу діяльності Громадської організації «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають».

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань дослідження використані наступні загальнонаукові і спеціальні методи: порівняння, класифікація, деталізація та ідентифікація, таблиці та графіки, нормативний, економіко-математичного моделювання, факторного і коефіцієнтного аналізу.

Інформаційною базою дослідження є законодавчо-нормативні акти, наукові публікації вітчизняних вчених у фахових виданнях, академічні видання, монографії, матеріали наукових конференцій, інтернет-ресурси, матеріали фінансової звітності Громадської організації «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають».

Практичне значення одержаних результатів. Результати випускної

роботи у частині удосконалення документального оформлення операцій, реєстрів бухгалтерського обліку, а також адаптовані до умов громадських організацій методики аналізу їх діяльності впроваджені в практику ГО «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають» (довідка від 10.02.2022).

Структура, зміст та обсяг випускної роботи. Випускна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст випускної роботи розміщено на 67 сторінках друкованого тексту, у тому числі 9 таблиць, 5 рисунків та 6 додаток на 17 сторінках. Список використаних літературних джерел налічує 46 найменування і подано на 5 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

1.1. Діяльність громадських організацій як об'єкт обліку і аналізу

Відповідно до статті 314 Цивільного Кодексу України фізичні особи мають право на свободу об'єднання у громадські організації, що не є підставою для обмеження її прав, надання їй пільг чи переваг.

Відповідно до положень ст. 1 Закону України «Про громадські об'єднання» [27] громадське об'єднання зі статусом юридичної особи створюється для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів своїх членів, є непідприємницьким товариством, основною метою якого не є одержання прибутку. Формами існування громадського об'єднання є громадська організація і громадська спілка. Якщо воно реєструється як юридична особа, то отримує статус непідприємницького товариству, основною метою якого не є одержання прибутку.

Закон України «Про громадські об'єднання» не поширюється на діяльність політичних партій та релігійних організацій; асоціацій органів місцевого самоврядування; саморегульованих організацій тощо.

Якщо ГО має статус юридичної особи, то воно може створювати відокремлені підрозділи, мати право на власну символіку (емблему, прапор). Реєстрація громадського об'єднання відбувається відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань». Якщо громадське об'єднання має розгалужену мережу відокремлених підрозділів, то воно може отримати Всеукраїнський статус. Громадські об'єднання можуть співпрацювати з іноземними неурядовими структурами та міжнародними урядовими організаціями.

Стаття 112 Господарського Кодексу України [4] визначає правовий

статус підприємства об'єднань громадян, релігійних організацій. Його засновником є відповідне об'єднання громадян, що має статус юридичної особи, а також об'єднання (спілка) громадських організацій у разі, якщо його статутом передбачено право заснування підприємств.

Відповідно до статті 25 Закону України «Про громадські об'єднання» передбачається державна підтримка шляхом фінансування їх діяльності з державного та місцевого бюджетів. Для гарантування прозорості громадські об'єднання зобов'язані забезпечувати цільове використання коштів, подавати та оприлюднювати звіти про обсяг і напрями використання коштів. ГО - юридична особа зобов'язана зареєструватися у податкових органах і виконувати податкові зобов'язання перед державою зі сплати обов'язкових платежів, вести бухгалтерський облік, формувати фінансову та статистичну звітність. При підготовці річних фінансових звітів ГО має детально розкривати доходи і витрати, а також проводити їх аналіз. Цьому сприяє система внутрішнього контролю, яка має бути створена у ГО для забезпечення зарахування і витрачання коштів у спосіб, що відповідає цілями та завданням статутної діяльності. Облікові документи ГО щодо внутрішніх та міжнародних операцій мають зберігатися не менше п'яти років і надаватися компетентним державним органам на відповідний запит.

Власність ГО являє його майно, джерелом формування якого є державні кошти, членські внески, пожертвування громадян, підприємств, установ та організацій, доходи від підприємницької діяльності тощо.

Відповідно до п. 2 частини другої ст. 21 Закону [27] ГО-юридична особа має право здійснювати відповідно до закону підприємницьку діяльність безпосередньо, якщо це передбачено статутом. Вона також може створювати юридичні особи для проведення підприємницької діяльності, якщо вона відповідає меті ГО та сприяє її досягненню.

Отже, профільним законодавством не заборонено громадському об'єднанню здійснювати підприємницьку діяльність для задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та

інших інтересів інших членів суспільства.

Така громадська організація має право вести підприємницьку діяльність та отримувати дохід від неї. Проте такий дохід, на відміну від прибутку підприємства, не може бути розподілений між засновниками та членами громадської організації і має бути спрямований виключно на досягнення мети громадської організації. Доходи ГО від операцій з надання товарів, виконання робіт, надання послуг особам іншим, ніж засновники, є об'єктом оподаткування. Із суми доходів, зменшених на суму витрат, пов'язаних з їх отриманням таких доходів, але не більше суми таких доходів без урахування суми амортизаційних відрахувань, ГО має заплатити податок на прибуток. Порушення ГО правил податкового обліку і положень Податкового кодексу є підставою для виключення її з Реєстру неприбуткових організацій та установ.

Доходи ГО формуються за рахунок надходжень з Державного бюджету України та з місцевих бюджетів, членських внесків. Кошти від благодійної діяльності можуть надходити від підприємств та організацій України, громадян України та нерезидентів. Важливим джерелом доходів є результати господарської діяльності товариств, створених ГО для виконання її мети та напрямів діяльності. Серед надходжень з інших джерел значно роль відіграють кредити, отримані від банків та інших фінансових установ.

За рахунок сформованих доходів здійснюються виплати - розрахунки за податками й зборами, проводиться оплата праці і відрахувань на соціальні заходи, компенсація виплат на амортизацію, матеріальних витрат, оплату послуг, процентів, сплачених за отриманими кредитами. Об'єктами фінансування ГО є: благодійна діяльність, проведення мітингів, демонстрацій, виставок, з'їздів, конференцій, зборів, заходів по залученню коштів, лекцій (зустрічей), семінарів, інших масових заходів.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу діяльності громадських організацій

Відповідно до затвердженого Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування [35] ГО має розробити робочий план рахунків, на яких відображати усі факти господарського життя, з урахуванням вимог Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [36].

ГО мають вести фінансовий і податковий облік відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [26] і Податкового Кодексу України [25]. Віднесення ГО до неприбуткової організації відбувається з дотриманням вимог п.133.4.1 статті 133 ПКУ: по-перше, наявність реєстрації відповідно до закону; по-друге, наявність в установчих документах заборони розподілу отриманих доходів (прибутку) або їх частини серед засновників (учасників), членів, працівників, керівників та інших пов'язаних з ними осіб; по-третє, застереження про передачу активів однієї або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зарахування в дохід бюджету в разі припинення ГО.

Реєстр неприбуткових організацій та установ веде Державна фіскальна служба України відповідно до Порядку ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ і організацій до Реєстру та виключення з Реєстру [37].

Присвоєння ГО-юридичній особі ознаки неприбутковості здійснює контролюючий орган за основним місцем її обліку. Для включення до Реєстру ГО-юридична особа має подати до контролюючого органу реєстраційну заяву та завірені підписом керівника копії установчих документів. Органи Державної фіскальної служби України розглядають реєстраційну заяву та додані до неї документи протягом 3 календарних днів і приймають рішення про: включення або відмову у включенні ГО-юридичної особи до Реєстру. У разі потреби може відбутися зміна ознаки

неприбутковості.

Вилучення ГО-юридичної особи з Реєстру здійснюється органом Державної фіскальної служби України в разі: використання нею доходів (прибутків) для інших цілей, ніж зміст її діяльності; розподілу її доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів, працівників, керівників, та інших пов'язаних з ними осіб; невідповідність ГО-юридичної особи і / або її установчих документів вимогам, встановленим пунктом 133.4 статті 133 Кодексу; з ініціативи ГО-юридичної особи. Працівники ГО-юридичної особи можуть отримувати лише заробітну плату, ГО-юридичної особи має нараховувати єдиний соціальний внесок.

Стаття 64 ПКУ регламентує порядок взяття на податковий облік ГО-юридичних осіб. Порядок оподаткування ГО встановлений ст. 157 Податкового кодексу України. Пунктами 157.2 - 157.9 ст. 157 ПКУ визначений перелік доходів, які звільняються від оподаткування податком на прибуток.

Якщо ГО-юридична особа отримує фінансування від іноземних неурядових організацій або міжнародних урядових організацій, то вона стає суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності відповідно до статті 3 Закону України від 16.04.1991 № 959-ХІІ «Про зовнішньоекономічну діяльність». При відображенні в обліку доходів від благодійної діяльності, номінованих в іноземній валюті, ГО керується Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затвердженим Наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 № 193. Відповідно до п.4 НП(С)БО 21 під поняттям «курсова різниця» розуміють різницю між оцінками однакової кількості одиниць іноземної валюти за різних валютних курсів. Курсова різниця залежить від того, як змінився курс валюти: якщо він збільшився, то утворюється позитивна різниця, якщо впав – від'ємна. При цьому валютним курсом для цілей бухобліку вважають виключно курс НБУ (п. 4 П(С)БО 21). Відповідно, курсові різниці з'являються лише при коливаннях курсу НБУ за монетарними статтями (кошти в касі в іноземній

валюти, кошти на поточному та строковому рахунку в іноземній валюті, дебіторська та/чи кредиторська заборгованість в іноземній валюті). ГО зобов'язані розраховувати курсові різниці за монетарними статтями. Визначення курсових різниць здійснюється на дату здійснення господарської операції та дату балансу.

Курсові різниці від перерахунку коштів в іноземній валюті та інших монетарних статей від операційної діяльності відображаються відповідно до п. 8 НП(С)БО 21 у складі інших операційних доходів (витрат).

Особливості оподаткування операцій з розрахунками в іноземній валюті встановлено п. 153.1 ст. 153 ПКУ. При цьому прибуток (позитивне значення курсових різниць) враховується у складі доходів платника податку, а збиток (від'ємне значення курсових різниць) враховується у складі витрат платника податку.

ГО-юридичні особи, які задовольняють необхідним критеріям, готують фінансову звітність суб'єкта малого підприємництва відповідно до НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» [32]. Спрощений облік доходів і витрат, відповідно до вимог пунктом 154.6 статті 154 розділу III ПКУ ведеться ними в регістрах бухгалтерського обліку, рекомендованих для малих підприємств Методичними рекомендаціями, затвердженими Наказом Міністерства фінансів України [28].

Для відображення доходів і витрат ГО в частині їх визнання використовується НП(С)БО 15 «Доходи» [29] та НП(С)БО 16 «Витрати» [32]. Доходи від цільового фінансування на придбання оборотних активів, визнаються доходами протягом тих періодів, в яких зазнали витрати, пов'язані з виконанням умов цільового фінансування відповідно до п.17 НП(С)БО 15. Доходи від цільового фінансування на придбання основних засобів, нематеріальних активів визнаються протягом строку корисного використання придбаних об'єктів, пропорційно сумі нарахованої амортизації відповідно до п.18 НП(С)БО 15. Доходи від цільового фінансування, які організація отримує для компенсації попередньо здійснених витрат, визнають

доходом одночасно з визнанням дебіторської заборгованості відповідно до п.19 НП(С)БО 15. Доходи від фінансування для надання підтримки організації без встановлення умов їх витрачання (не цільове фінансування) на виконання в майбутньому певних заходів, визнають доходом одночасно з визнанням дебіторської заборгованості відповідно до п.19 НП(С)БО 15.

Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу організації (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені відповідно до п.6 НП(С)БО 16.

Адміністративні витрати, інші операційні витрати, інші витрати визнаються витратами у тому періоді, в якому вони здійснені відповідно до п.7 П(С)БО 16. Витрати на оренду, на передплату періодичних видань визнають витратами (з розбивкою по періодам) в тій частині, яка припадає на період до якого вони належать.

Отримана поворотна фінансова допомога в бухгалтерському обліку доходом не визнається, тому, що сума такої допомоги не збільшує активи та не зменшує зобов'язання; Безповоротна фінансова допомога визнається доходом. Повернення сум поворотної фінансової допомоги не визнається витратами, тому, що в бухгалтерському обліку витрати відображаються одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

Доходи і витрати від діяльності включаються до звіту про фінансові результати на підставі принципів нарахування і відповідності, і відображаються в бухгалтерському обліку і фінансових звітах тих періодів, до яких вони відносяться.

Власність ГО, представлена основними засобами, відображається в обліку і звітності відповідно до НП(С)БО 7 «Основні засоби» [34].

Розрахунки з донорами фінансової допомоги та її реципієнтами здійснюють із застосуванням НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [31] та НП(С)БО 11 «Зобов'язання» [33].

1.3. Організація і задачі обліку і аналізу діяльності громадської організації «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають»

Об'єктом випускної роботи є Громадська організація «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають» (ГО «Слова допомагають»). Вона відноситься до неприбуткових та некомерційних організацій. Код ЄДРПОУ – 41455708. ГО «Слова допомагають» зареєстрована 12 липня 2017 року, очолюється Володимиром Харитоненком. Вона створена з метою сприяння розв'язанню конфліктів та соціальної і психологічної адаптації та реабілітації фізичних осіб.

Розмір статутного капіталу ГО «Слова допомагають» - 0,00 грн.

Вид діяльності за КВЕД 94.99 Діяльність інших громадських організацій, н.в.і.у. Місцезнаходження юридичної особи: 01014, м.Київ, Печерський район, ВУЛИЦЯ ЗВІРИНЕЦЬКА, будинок 63.

Завданнями ГО «Слова допомагають» є: співробітництво з органами державної влади та місцевого самоврядування з питань розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної адаптації та реабілітації фізичних осіб; співпраця з національними і міжнародними урядовими та неурядовими інституціями, виконання спільних проектів, проведення спільних досліджень у галузі психології, конфліктології, психології травми, психосоціальної реабілітації, психосоціального супроводу, охорони психічного здоров'я; розробка спеціальних навчальних курсів та програм, методичних рекомендацій, сприяння упровадженню їх у державні навчальні програми; проведення національних та міжнародних науково-практичних конференцій та семінарів, тренінгів, літніх шкіл, круглих столів, лекцій та публічних дискусій з питань розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної адаптації та реабілітації фізичних осіб; проведення заходів інформаційно-просвітницької діяльності, адвокаційних кампаній, співпраця з засобами

масової інформації у сфері психології, конфліктології, психології травми, психосоціальної реабілітації, психосоціального супроводу, охорони психічного здоров'я. Керівними органами ГО «Слова допомагають» є: Загальні збори, Правління, Голова організації. Розпочинаючи з початку діяльності, ГО «Слова допомагають» у межах реалізованих проектів надано психосоціальну підтримку більше, ніж 7000 учням загальноосвітніх закладів у 5-км зоні поблизу лінії фронту у Донецькій і Луганській областях; Понад 1500 внутрішніх переселенців та членів їхніх родин у громаді м.Покровськ (Донецька область) та прилеглих територій (Мирноград, Родинське, Добропілля, Новогродівка, Селідове, Мар'їнка, Курахове, Авдіївка) отримали психосоціальну підтримку за стандартами ООН. Волонтерами ГО «Слова допомагають» проведено навчання та надано супервізійну і методологічну підтримку 350 педагогічним працівникам у 5-км зоні поблизу лінії фронту у Донецькій і Луганській областях.

Результатом діяльності ГО «Слова допомагають» є:

- розробка методичних посібників з підвищення стресостійкості та психосоціального захисту для дітей та батьків, з першої домедичної та психологічної допомоги постраждалим від військового конфлікту у Донецькій та Луганській областях;

- проведення курсів дистанційного навчання «Підготовка вчителів до розвитку життєстійкості / стресостійкості у дітей в освітніх навчальних закладах»;

- проведення навчальних семінарів «Стратегічне планування» та «Навички мотиваційного консультування» з метою кращого розуміння працівниками шляхів підвищення особистої ефективності та відновлення емоційної рівноваги в професійній діяльності;

- проведення навчальних модулів семінару з системного коучингу для психотерапевтів, психологів, супервізорів, менеджерів, фасилітаторів, медіаторів та консультантів з різних міст України.

ГО «Слова допомагають» співпрацює з Київською міською радою,

Київським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Національним університетом «Києво-Могилянська академія», Міністерством освіти і науки України, Українським науково-методичним центром практичної психології та соціальної роботи, Департаментами освіти Донецької та Луганської областей, Реабілітаційним центром «Лелека» (м.Попасна), Покровським міським центром зайнятості ,

Міжнародні зв'язки ГО «Слова допомагають» представлені Агентством США з Міжнародного Розвитку («USAID»), Дитячим Фондом ЮНІСЕФ в Україні, Регіональним центром протидії насильству, травмі та суїциду (Осло, Норвегія), Секцією системної сімейної терапії Української спілки психотерапевтів, Австрійською спілкою супервізії та коучингу. ГО «Слова допомагають» має тісні зв'язки з іншими громадськими організаціями - «Дитячий Фонд «Здоров'я через освіту» (м.Київ), «ПроМир» (м.Слов'янськ), «Мальтійська служба допомоги Україні», «Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадського почину «Єднання».

Опис реалізованих та поточних проєктів ГО «Слова допомагають» наведено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Опис реалізованих та поточних проєктів ГО «Слова допомагають»

№ зп	Реалізовані/поточні проєкти	Донор	Період реалізації
1	2	3	4
1	Комплексна психосоціальна підтримка та допомога найуразливішим групам населення поблизу лінії зіткнення	Дитячий Фонд «ЮНІСЕФ» Софія Попович, програмний координатор	Вересень 2017р. – квітень 2018р.
2	Посилення стійкості громад у постраждалих від конфлікту східній Україні біля контактної лінії		Червень 2018р. – червень 2019р.
3	Забезпечення захищеного навчального середовища для дітей та підлітків біля контактної лінії в Східній Україні через посилення можливостей фахівців - робота з	Дитячий Фонд «ЮНІСЕФ» Аліна Цикало, програмний координатор	Листопад 2018р. – квітень 2019р.

Продовження табл. 1.1

1	2	3	4
	дітьми та їхніми громадами у Донецькій та Луганській областях на підконтрольній території (0-15 км від контактної лінії) та непідконтрольній території		
4	Психосоціальна підтримка осіб, які постраждали внаслідок конфлікту в Україні	БО «Мальтійська служба допомоги України», Павло Тітко, директор	Січень 2018р. – грудень 2020р.
5	Послуги консультування та навчання для фахівців Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді КМДА	ЦССМ КМДА, Ярослава Колобова, директор	Грудень 2017р.
6	Семінар з системного коучингу в системі освітньої програми на здобуття кваліфікації супервізора згідно з критеріями ANSE (Асоціації національних супервізійних організацій Європи)	Секція системної сімейної терапії Української спілки психотерапевтів, Олена Добродняк, голова	Листопад 2017р. – травень 2018р.
7	Покращення психологічної допомоги жертвам тортур (ППДЖТ)	Агентство США з Міжнародного Розвитку («USAID»)	Квітень 2019 р. – квітень 2022 .
8	Розробка навчальних програм у сферах кризового консультування, менеджменту кризових станів, першої психологічної допомоги та психотравматології для спеціалістів місцевих громад в Україні.	Університетська клініка Акерсхус, (Норвегія), Регіональний Центр профілактики насильства, травми та суїцидів (РЦПНТС-Схід) (Норвегія)	Березень 2020 р.- березень 2023 р.

Джерело: власна розробка

ГО «Слова допомагають» функціонує на основі затвердженого статуту, вищим керівним органом організації є Загальні збори, до складу яких

входять всі члени організації. Чергові засідання Загальних зборів проводяться не рідше одного разу на рік. Членство в організації є добровільним та індивідуальним. Добровільний вхід та вихід з організації здійснюється шляхом подання до Правління письмової заяви.

Забезпечення поточної діяльності організації здійснює Голова організації, який обирається Правлінням або Установчими зборами засновників організації з числа членів організації строком на 3 роки та підзвітний загальним зборам організації.

ГО «Слова допомагають» використовує журнально-ордерну форму ведення бухгалтерського обліку, що закріплено в наказі про облікову політику.

Ведення бухгалтерського обліку і контролю в ГО «Слова допомагають» покладається на голову організації і головного бухгалтера, який у своїй роботі керується Положенням про бухгалтерію та затвердженою посадовою інструкцією.

Висновки до розділу 1

1. Відповідно до статті 314 Цивільного Кодексу України фізичні особи мають право на свободу об'єднання у громадські організації, що не є підставою для обмеження її прав, надання їй пільг чи переваг. Відповідно до положень ст. 1 Закону України «Про громадські об'єднання» громадське об'єднання зі статусом юридичної особи створюється для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів своїх членів, є невідприємницьким товариством, основною метою якого не є одержання прибутку. Формами існування громадського об'єднання є громадська організація і громадська спілка.

2. Відповідно до затвердженого Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування ГО має розробити робочий план

рахунків, на яких відображати усі факти господарського життя, з урахуванням вимог Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. ГО мають вести фінансовий і податковий облік відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і Податкового Кодексу України. Віднесення ГО до неприбуткової організації відбувається з дотриманням вимог п.133.4.1 статті 133 ПКУ: по-перше, наявність реєстрації відповідно до закону; по-друге, наявність в установчих документах заборони розподілу отриманих доходів (прибутку) або їх частини серед засновників (учасників), членів, працівників, керівників та інших пов'язаних з ними осіб; по-третє, застереження про передачу активів однієї або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зарахування в дохід бюджету в разі припинення ГО.

3. ГО-юридичні особи, які задовольняють необхідним критеріям, готують фінансову звітність суб'єкта малого підприємництва відповідно до НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність». Спрощений облік доходів і витрат, відповідно до вимог пунктом 154.6 статті 154 розділу III ПКУ ведеться ними в реєстрах бухгалтерського обліку, рекомендованих для малих підприємств Методичними рекомендаціями, затвердженими Наказом

4. Об'єктом випускної роботи є Громадська організація «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають». Вона відноситься до неприбуткових та некомерційних організацій. Код ЄДРПОУ – 41455708. ГО «Слова допомагають» зареєстрована 12 липня 2017 року, очолюється Володимиром Харитоненком. Вона створена з метою сприяння розв'язанню конфліктів та соціальній і психологічній адаптації та реабілітації фізичних осіб. Розмір статутного капіталу ГО «Слова допомагають» - 0,00 грн. Організація отримує гранти і благодійну допомогу від іноземних неурядових структур, міжнародних урядових організацій, є учасником зовнішньоекономічної діяльності і керується в своїй діяльності НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів».

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК І АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
«АСОЦІАЦІЯ ФАХІВЦІВ З РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ І ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ «СЛОВА
ДОПОМАГАЮТЬ»

2.1. Документальне оформлення операцій та облік діяльності громадської організації

Документальне оформлення операцій у ГО «Слова допомагають» здійснюють на підставі первинних документів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Первинні документи, якими оформляються господарські операції у ГО «Слова допомагають»

№з/п	Господарська операція	Первинний документ
1	2	3
1.	Придбання основних засобів	Договір, рахунок-фактура (за умови підтвердження його оплати), акт приймання-передачі
2.	Придбання запасів (МШП, матеріалів, товарів)	Якщо запаси придбані у постачальника - рахунок-фактура (за умови підтвердження його оплати), товаро - транспортні накладні, видаткові накладні; якщо запаси надійшли від підзвітних осіб – товарні чеки, розрахункові квитанції, касовий чек; якщо запаси надійшли як благодійна допомога – видаткові накладні, акти прийому-передачі
3.	Оприбуткування нематеріальних активів	Акт прийому НА, з вказанням дати надходження в організацію об'єкта НА, його первинна вартість, строк його корисного використання, знос, основні характеристики об'єкта НА; документи, що підтверджують права організації на об'єкт

Продовження табл. 2.1

1	2	3
		інтелектуальної власності.
4.	Отримання або надання послуг, в тому числі безоплатних	Договір, акт виконаних робіт, рахунок – фактура (у разі платних послуг)
5.	Отримання гранту, благодійної допомоги	Грантова угода, або договір на надання благодійної допомоги. В договорі повинні бути прописані сума коштів, цілі використання, умови звітності за цільове використання коштів перед благодійником
6.	Передача основних засобів	Акт приймання - передачі
7.	Передача запасів	Накладна, акт приймання - передачі
8.	Списання ОЗ та запасів	Акт списання

Джерело: власна розробка

Для обліку основних засобів ГО «Слова допомагають» використовує рахунок 104 «Машини та обладнання» та 117 «Інші необоротні матеріальні активи». Вони є активними, а знос до них відображається на контрактивних рахунках 131 «Знос основних засобів» та 132 «Знос інших необоротних матеріальних активів».

В ГО «Слова допомагають» для реалізації довгострокових проєктів в 2021 році були придбані за цільові кошти ноутбуки - Ноутбук 14” Acer Swift 3 i5-1135G7/16GB/512/W10 по ціні 26900,00 грн в кількості 20 штук та багато-функціональні пристрої - Багатофункціональний пристрій CANON i-SENSYS MF237w с Wi-Fi , по ціні 8750,00 грн, в кількості 3 штук. . Вся оргтехніка введена в експлуатацію та буде використовуватися в роботі залученими виконавцями та експертами в рамках проєктів для отримання більшої ефективності та результату проєктної діяльності. Вартість придбаних основних засобів складає більше 6000 грн .

Об'єкт основних засобів зараховується на баланс ГО «Слова

допомагають» за первісною вартістю з урахуванням витрат, зазначених у п.8 П(С)БО 7. Амортизація нараховується протягом терміну корисного використання, установленого ГО «Слова допомагають» (але не меншого мінімально допустимого терміну, передбаченого у ПКУ). Прийнято прямолінійний метод амортизації, вона нараховується щомісячно починаючи з місяця, наступного за місяцем уведення об'єкта ОЗ в експлуатацію.

Станом на початок 2022 року ГО «Слова допомагають» має шість діючих грантових угод в іноземній валюті та національній валюті і з затвердженими кошторисами, які поділені за статтями витрат. Грантові угоди в іноземній валюті мають статус експортних, тобто організація веде зовнішньо-економічну діяльність. Організація має відкриті поточні банківські рахунки, як в національній, так і в іноземній валюті, а саме: євро , долар США , норвезька крона , фунти стерлінгів.

Для обліку коштів ГО «Слова допомагають» використовує рахунки 311 «Поточний рахунок в національній валюті» та 312 «Поточний рахунок в іноземній валюті». Аналітичний облік за рахунком 312 ведеться у розрізі валют. Рух коштів по кожному проекту відбувається на окремому поточному банківському рахунку в національній валюті, тобто кожний проект має свій банківський рахунок, який закріплений за певним проектом. Аналітичний облік за рахунком 311 ведеться у розрізі проектів.

В ГО «Слова допомагають» цільовий дохід від експортної операції в рамках грантових угод організація отримує в іноземній валюті, а саме : долар США, норвезька крона, євро та фунт стерлінгів. Але в обліку він відображається у валюті звітності.

Процедура надходження валютних коштів по грантам відбувається в декілька етапів. Якщо проект вже в стадії реалізації , то спочатку керівник проекту надає грантодавцю проміжний фінансовий звіт за використаний попередній транш коштів згідно кошторису. Після затвердження звіту грантодавцем, голова організації та керівник проекту формують інвойс на надходження валютних коштів на наступний період реалізації програми

проєкту. Надходження валютних коштів відбувається на розподільчий валютний рахунок ГО «Слова допомагають» в АТ КБ «Приватбанку». Для обліку коштів на ньому використовують субрахунок 316 «Спеціальні рахунки в іноземній валюті». Після фінансового моніторингу валютним відділом банку на відповідність документів та платіжного документу, по якому надійшли кошти, валютні кошти зараховуються на поточний валютний рахунок ГО «Слова допомагають».

Валютна сесія в банку має обмеження по часу, тобто продаж-купівлю валюти можна здійснити в період з 10:00 години до 13:00 години в робочий день. Зарахування суми від продажу валюти еквівалентної в національній валюті відбувається по комерційному курсу валют банку в день продажу. Різниця між комерційним курсом банку та курсом НБУ відноситься на витрати. Комісія банку з продажу валюти згідно тарифів в АТ КБ «Приватбанк» нараховується в розмірі 0,15% від суми валюти і теж відноситься на витрати.

Різниця в оцінках іноземної валюти за курсом НБУ та за курсом міжбанківського валютного ринку виникає при купівлі-продажі валюти у формі сумових різниць. У бухгалтерському обліку її зараховують або до складу доходів за кредитом 711 «Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти»), або до складу витрат за дебетом 942 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти»). Курсові різниці, що виникають за іноземною валютою та операціями операційної діяльності, відображають на субрахунках 714 «Дохід від операційної курсової різниці» та 945 «Втрати від операційної курсової різниці».

В ГО «Слова допомагають» дохід від реалізації іноземної валюти та позитивні курсові різниці відносять на статутну діяльність проводкою за дебетом 711, 714 та кредитом рахунку 484 «Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень». Визнання доходів оформляється проводкою за дебетом рахунку 484 і кредитом рахунку 718 «Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів». Доходи і витрати закриваються

на рахунок 791 «Результат операційної діяльності».

ГО «Слова допомагають» складає звітність методом нарахування, а понесені витрати визнаються доходом. Тому витрати дорівнюють доходам, а фінансовий результат дорівнює 0.

Дохід ГО «Слова допомагають», отриманий у вигляді позитивного значення курсових різниць від перерахунку іноземної валюти (заборгованості в іноземній валюті), є доходом, який оподатковується податком на прибуток.

Фінансування проєктів за умовами грантодавця зазвичай ділиться на декілька траншів, що передбачає проміжне звітування по використанню коштів за кожен транш. Це дає можливість грантодавцю проконтролювати цільове використання коштів в певний проміжок часу виконання проєкту. Такі запобіжні заходи контролю дають можливість ГО «Слова допомагають» вести свою грантову історію чесно і прозоро, що цінується у міжнародних партнерів та донорів.

Облік цільового фінансування ведеться на пасивному рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження». За його кредитом відображаються кошти цільового призначення для фінансування певних заходів, за дебетом - використані суми за певними напрямками, визнання їх доходом, а також повернення невикористаних сум. ГО «Слова допомагають» використовує такі субрахунки: 482 «Кошти з бюджету та державних цільових фондів», 483 «Благодійна допомога; 484 «Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень». Аналітичний облік коштів цільового фінансування і цільових надходжень та їх витрачання здійснюється за їх призначенням та джерелами надходжень.

В умовах ГО «Слова допомагають» основні обороти відбуваються за рахунком 484, до якого відкриваються субрахунки четвертого порядку для обліку цільового фінансування у розрізі конкретних статутних програм (заходів, проєктів тощо), а також для забезпечення статутної діяльності.

Для реалізації цілей проєктної діяльності ГО «Слова допомагають» згідно календарних планів виконання програм, відбувається закупівля

товарно-матеріальних цінностей та матеріалів таких як : канцелярські товари, товари для творчості для проведення майстер-класів, банерів, брошур, книжок, футболок з логотипами, картриджів для принтерів тощо. Операція закупівлі відбувається з моменту підписання договору з постачальником або по частковій передплаті або по повній оплаті за товар. Постачальник надає первинний документ у вигляді видаткової накладної, що підтверджує використання цільових коштів.

По одному з довгострокових проєктів ГО «Слова допомагають» передбачено оренда нежитлового приміщення в м.Покровськ Донецької області. Громадська організація уклала прямі договори з організаціями-постачальниками комунальних послуг по тепловій енергії , електроенергії та водопостачанню. Щомісячно постачальники надають рахунки на оплату спожитих електро- та водних ресурсів та Акти виконаних робіт. Грантодавець на початку проєкту затвердив суми витрат на комунальні послуги орендованого приміщення, тож витрати по оренді і комунальним платежам закриваються цільовими коштами по проєкту.

По деяким проєктам організації передбачено проведення заходів, таких як тренінги, моніторингові візити, семінари, консультації або надання певних послуг по проєктам. Для виконання цих задач ГО «Слова допомагають» залучають виконавців фізичних осіб-підприємців (ФОП) з відповідними видами діяльності (КВЕД), які підпадають саме під вимоги договору. Для прозорості виконання проєктних задач ФОП разом з керівником проєкту або адміністратором проєкту складають попередній кошторис заходу, який підтверджує суми витрат з детальним описом. По закінченню терміну надання послуги ГО «Слова допомагають» як замовник разом з ФОП як виконавцем, складає Акт прийому-передачі виконаних робіт та детальний звіт по виконанню попереднього кошторису. Цей документ підтверджує використання цільових коштів за проєктом. Після підписання Акту замовником та виконавцем , замовник сплачує кошти в сумі, прописаній в акті виконаних робіт.

Також у ГО «Слова допомагають» щомісячно виникають зобов'язання сплати податків (ПДФО, військовий збір та ЄСВ) в державний бюджет України по виплатах заробітної плати штатним працівникам та виплатам винагород виконавцям послуг за договорами цивільно-правового-характеру після підписання актів виконаних робіт.

Облік розрахунків, довгострокових та поточних зобов'язань проводиться за Журналом 3. У Розділі I ведеться облік розрахунків за товари, роботи, послуги, інші розрахунки і відображається резерв сумнівних боргів, у Розділ II ведеться Облік розрахунків з бюджетом, облік довгострокових та поточних зобов'язань.

Цільове фінансування проектної діяльності громадської організації має можливість розраховуватися з постачальниками товарно-матеріальних цінностей та послуг вчасно в строки, прописані в договорах між ГО «Слова допомагають», як замовником та представником постачальника, як виконавцем. Це також дає можливість вести фінансово-господарську діяльність організації безперебійно, уникати фінансових криз, що іноді відбуваються на сьогоднішній день у інших юридичних осіб особливо комерційних. По факту наданий рахунок або підписаний Акт на оплату від постачальника сплачується через банківський рахунок ГО в той же день або наступний.

Згідно плану виконання проектної діяльності, щомісячно ГО «Слова допомагають» веде розрахунки з постачальниками за товари, оренду приміщення, комунальні платежі, послуги інтернет доступу, використання хостингу, послуги експертів, послуги фотозйомки, відеомонтажу та зйомки тренінгів та заходів в рамках проекту, друк поліграфічної продукції, послуги письмового перекладу на англійську мову матеріалів дослідження по проектам та інші послуги, передбачені по затвердженим кошторисам від грантодавців.

Надходження коштів у національній валюті від грантодавця ведеться за дебетом рахунку 311 та кредитом 484, оплата рахунків постачальника

здійснюється за дебетом рахунку 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» та кредитом рахунку 311 - Оплачений рахунок постачальнику. Списання інших витрат операційної діяльності здійснюється за дебетом рахунку 94 та кредитом рахунку 685. Визнання доходів у сумі понесених витрат правдиться за дебетом рахунку 48 та кредитом 719 «Інші доходи від операційної діяльності», закриття періоду по всіх операціях здійснюється проводкою за дебетом 791 рахунка та кредитом 94 «Інші витрати операційної діяльності». віднесення доходів на фінансові результати здійснюється за дебетом рахунку 719 та кредитом рахунку 791.

В ГО «Слова допомагають» згідно штатного розпису від 01 листопада 2021 року по штату прописано дві одиниці, а саме : голова організації(керівник) та бухгалтер, які працюють по трудовому договору. У зв'язку із специфікою цільових надходжень в громадській організації тільки в одному із шести діючих проєктів іноземний грантодавець надав можливість сплачувати заробітну плату голові організації та бухгалтеру з урахуванням чинних вимог законодавства України двічі на місяць. Так як грантові кошти по проєкту надходять у валюті і сума виплати затверджена у валюті, то щомісячно сума окладу штатних працівників може змінюватися в залежності від курсу валют і має бути еквівалентною до національної валюти. Тому щомісячно з першого числа місяця можуть вноситись зміни суми окладів в національній валюті в штатному розписі.

Нарахування зарплати і ЄСВ відображається проводкою за дебетом рахунку 92 «Адміністративні витрати» та кредитом рахунку 661 «Розрахунки за заробітною платою», 651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування». Утримання ПДФО і військового збору відображається за дебетом 661 та кредитом 641 «Розрахунки за податками», 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами». Сплата ЄСВ, ПДФО, військового збору, а також виплата зарплати відображається за дебетом рахунків 651, 641, 642, 661 та кредитом рахунку 311.

В неприбутковій організації, де основними доходами є цільове

фінансування проєктів грантодавцями, штатні одиниці можуть бути тільки в адміністративному відділі, тобто можуть бути посади - голова організації, бухгалтер, керівник проєктних програм, адміністратор проєктів. Інші виконавці, які залучаються до виконання статутної діяльності та проєктної діяльності можуть бути членами громадської організації, які були прийняті на підставі заяв про вступ до організації. Також можуть бути залучені дипломовані спеціалісти в своїх галузях або залучені особи, які отримали сертифікати про проходження тренувальних програм від ГО «Слова допомагають» в рамках проєктів та мають право укласти договори цивільно-правового характеру на виконання послуг саме по проєктах громадської організації. Напрацьована база спеціалістів, з підтвердженням досвідом в реалізації проєктів дає можливість членам організації втілювати мету статутної діяльності прописану в Статуті ГО «Слова допомагають» та писати нові довгострокові проєкти та програми із залученням іноземних донорів, до того ж громадська організація вже має свою успішну грантову історію з 2017 року і тому має пріоритет у виборі грантоотримувача у іноземного донора. Чим вище рівень кваліфікації залучених по проєктах спеціалістів, тим може бути вищий рівень оплати за виконання робіт, який затверджує грантодавець. А це дає можливість як штатним працівникам так і особам по договорам ЦПХ мати офіційний підтверджений пенсійний стаж та бюджету України отримувати кошти по сплаченим податкам.

Для виконання цілей грантових проєктів організації залучаються спеціалісти та виконавці на виконання певних задач і цілей передбачених по проєктах, з затвердженими сумами витрат в кошторисах на ті чи інші види робіт. В громадській організації на шести діючих проєктах на даний час залучено більше вісімдесят виконавців послуг, з якими укладено Договори цивільно-правового характеру.

Цивільно-правовий договір з фізичною особою (договір цивільно-правового характеру) - домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків (стаття 626

Цивільного кодексу України) (далі – договір).

В договорі ЦПХ прописується обов'язково назву проєкту , в рамках якого замовником, тобто ГО «Слова допомагають» замовляються послуги виконавцю. В предметі договору прописується зміст завдання для виконання послуги в рамках проєкту, термін виконання, права та обов'язки обох сторін договору. До договору додаються скановані копії документів, які підтверджують дані фізичної особи , а саме копія паспорту та копія ПІН. Якщо по кошторису проєкту передбачена виплата винагороди виконавцю за підсумком та по результату виконаної роботи щомісячно, то сума винагороди з переліком утриманих сум обов'язкових податків (ПДФО та військовий збір), та суми яка має бути перерахована на банківську карту виконавця прописується в Акті виконаних робіт, який складається щомісячно. Іноді по виконанню певних послуг виконавцем, передбачається період виконання більше одного місяця , то акт виконаних робіт підписується по результату наданого виконавцем описового звіту проведеної роботи керівнику проєкту згідно умов угоди ЦПХ.

Строк виконання робіт чи надання послуг не прив'язаний до календарного місяця, він може тривати кілька днів, тижнів, місяців. Оплачуємо не відпрацьований час, а результат роботи. Підстава — акт приймання виконаних робіт або акт наданих послуг. Якщо у договорі ЦПХ передбачена етапність у виконанні роботи і складання за кожним етапом акта, оплачуємо таку роботу теж поетапно. Як правило, винагороду за етап визначає договір цивільно-правового характеру. Порядок розрахунків залежить від конкретної ситуації. Як правило, це певний строк після того як підписали акт приймання-передачі або прийняли виконану роботу після її перевірки.

Сума нарахованої винагороди та ЄСВ відображається за дебетом рахунку 94 та кредитом рахунку 663 «Розрахунки за іншими виплатами» та рахунку 651. Утримання ПДФО і військового збору відображається проводкою за дебетом 663 та кредитом 641 та 642.

По даним ГО «Слова допомагають» за 2021 рік щомісячно згідно поданим звітам до ДФС України сума нарахованих доходів застрахованих осіб складає близько 1-1,2 млн. гривень, залучено до реалізації проєктів 86 осіб по договорам ЦПХ, серед них 70 жінок та 16 чоловіків.

Статутна діяльність ГО «Слова допомагають» передбачає надходження цільових коштів по грантовим угодам, тобто фінансовий результат діяльності має бути рівним нулю, а саме сума цільових доходів дорівнює сумі цільових проектних витрат.

Фінансовий результат на субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» визначається прибуток (збиток) від операційної діяльності організації. За кредитом субрахунку відображається в порядку закриття рахунків сума доходів від іншої операційної діяльності (рахунок 71) та інших доходів (рахунок 74), за дебетом - сума в порядку закриття рахунків обліку адміністративних витрат (рахунок 92), інших операційних витрат (рахунок 94).

2.2. Відображення діяльності громадської організації у фінансовій і податковій звітності

ГО «Слова допомагають» формує такі форми звітності:

1. Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого на користь платників-фізичних осіб і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску.

2. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва (форма №1-м, 2-м)

3. Звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації

4. Звітність перед благодійниками

«Звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації» – подається до податкової служби у строк до 01 березня року наступного за звітним. Доходи визначаються за правилами ведення бухгалтерського обліку і наводяться незалежно від дати надходження або сплати коштів. Доходи і

видатки у Звіті мають співпадати з показниками, наведеними у річній фінансовій звітності, яка є невід'ємним додатком ФЗ до Звіту. Цільове витрачання доходів підтверджує затверджений річний плановий кошторис, у якому наводяться суми очікуваних доходів і запланованих витрат ГО «Слова допомагають». Звіт включає вступну частину, частини I і II та додатки ГД, ВП, ФЗ.

ГО «Слова допомагають» заповнює спрощену форму фінансової звітності у складі Балансу та Звіту про фінансові результати відповідно до НП(С)БО 25, оскільки відповідає критеріям, встановленим ст. 55 Господарського кодексу України щодо річного доходу та чисельності працівників, що підпадають під суб'єктів малого підприємництва (форми №1-м, №2-м).

Право на заповнення неприбутковими організаціями скорочених за показниками форм прямо передбачено п. 3 ст. 11 Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». У ній зазначено, що для непідприємницьких товариств встановлюється скорочена за показниками фінансова звітність у складі балансу та звіту про фінансові результати.

Фінансову звітність – «Баланс» (форма 1-мс) та «Звіт про фінансові результати» (Форма 2-мс) ГО «Слова допомагають» подає до податкової служби та до служби статистики у строк до 01 березня року наступного за звітним.

У табл. 2.2 наведено аналіз динаміки активів ГО «Слова допомагають». Протягом 2018-2020 років вартість активів скоротилася з 864 тис. грн. до 710,8 тис. грн., або на 153,2 тис. грн (на 17,73%). Найбільшою вартість активів виявилася станом на 01.01.2019 - 2756,5 тис. грн.

Активи ГО «Слова допомагають» представлені переважно оборотними активами, частка яких протягом 2018-2020 років скоротилася зі 100% до 93,95% (рис. 2.1). Оборотні активи представлені в основному грошовими коштами та їх еквівалентами, але їх залишок скоротився із 864 тис. грн. до 667,8 тис. грн. (на 196,2 тис. грн., або на 22,71%).

Таблиця 2.2

Аналіз динаміки активів ГО «Слова допомагають»

Стаття активів	Рядок	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	Абсолютний приріст	Темп приросту, %
I. Необоротні активи	1000						
Основні засоби:	1010		48,9	43	43	43	
первісна вартість	1011		62	52,1	52,1	52,1	
знос	1012		13,1	9,1	9,1	9,1	
Усього за розділом I	1095		48,9	43	43	43	
II. Оборотні активи							
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		8,3				
у тому числі з податку на прибуток	1136						
Поточні фінансові інвестиції	1160						
Гроші та їх еквіваленти	1165	864	2582,7	630,9	667,8	-196,2	-22,71
Витрати майбутніх періодів	1170						
Інші оборотні активи	1190						
Усього за розділом II	1195	864	2582,7	630,9	667,8	-196,2	-22,71
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200						
Баланс	1300	864	2756,5	673,9	710,8	-153,2	-17,73

Джерело: власні розрахунки

Основні засоби підприємства є зношеними незначно, коефіцієнт зносу скоротився з 0,21 до 0,17 (рис. 2.2).

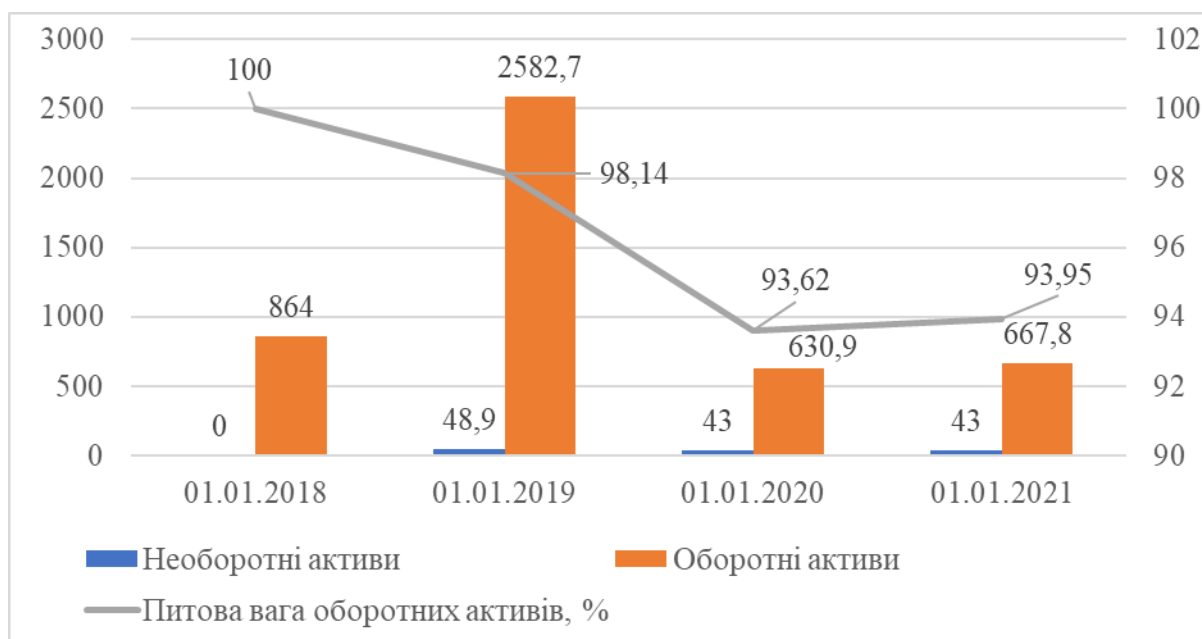

Рис. 2.1 – Динаміка співвідношення оборотних і необоротних активів ГО «Слова допомагають», тис. грн.

Джерело: власні розрахунки

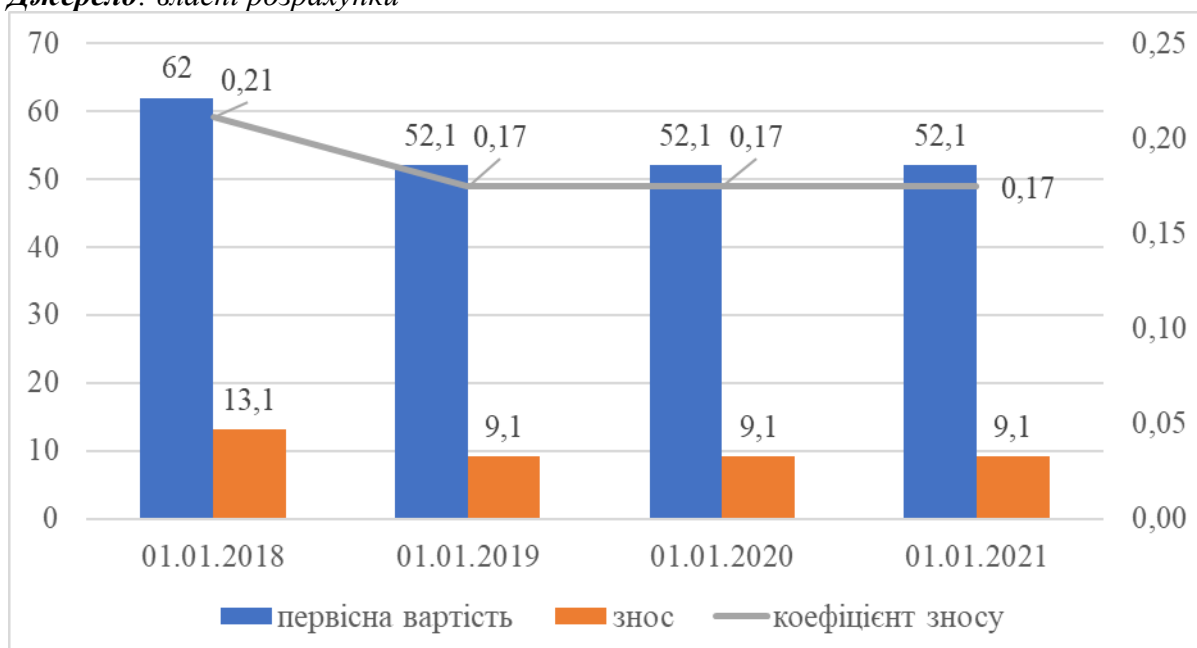

Рис. 2.2 – Динаміка співвідношення первісної вартості і зносу необоротних активів ГО «Слова допомагають», тис. грн.

Джерело: власні розрахунки

ГО «Слова допомагають» не має власного капіталу (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Аналіз динаміки пасивів ГО «Слова допомагають»

Стаття активів	Рядок	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	Абсолютний приріст	Темп приросту, %
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		2501	673,9	710,8	710,8	
III. Поточні зобов'язання							
Поточна кредиторська заборгованість за:							
товари, роботи, послуги	1615	337,2	255,5			-337,2	-100,0
розрахунками з бюджетом	1620	4,4					
розрахунками зі страхування	1625	5				-5	-100,0
розрахунками з оплати праці	1630	0,9				-0,9	-100,0
Доходи майбутніх періодів	1665	516,5				-516,5	-100,0
Інші поточні зобов'язання	1690						-100,0
Усього за розділом III	1695	864	255,5			-864	-100,0
Баланс	1900	864	2756,5	673,9	710,8	-153,2	-17,73

Джерело: власні розрахунки

На початок аналізованого періоду капітал був представлений поточними зобов'язаннями. Основна їх частина (рис. 2.3-2.4) приходилася на доходи майбутніх періодів (60%), на кредиторську заборгованість за товари, роботи та послуги приходилося 39%. Питома вага інших статей не перевищує 1%.

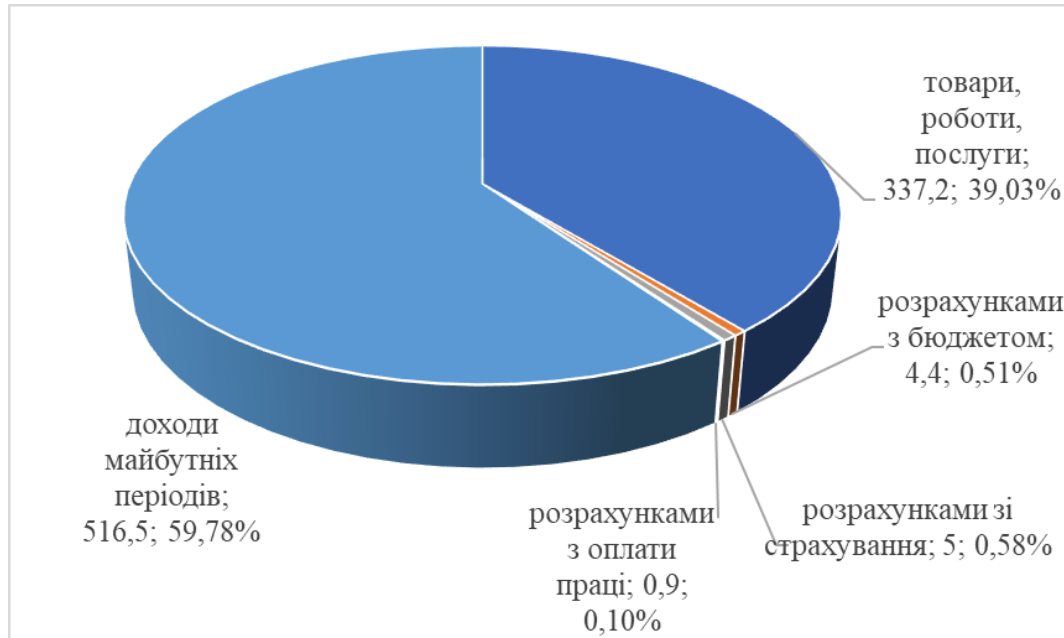

Рис. 2.3 – Структура поточних зобов'язань ГО «Слова допомагають» станом на 01.01.2018

Джерело: власні розрахунки

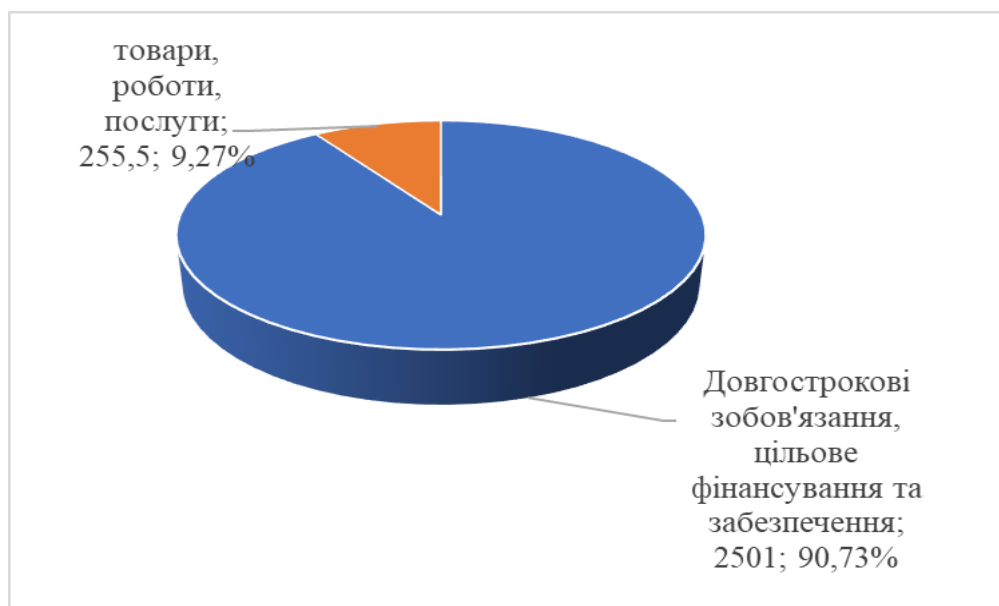

Рис. 2.4 – Структура поточних зобов'язань ГО «Слова допомагають» станом на 01.01.2019

Джерело: власні розрахунки

У структурі поточних зобов'язань ГО «Слова допомагають» станом на 01.01.2019 частка кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги скоротилася до 9,27%, а основною частиною зобов'язань стали довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення (90,73%). На початок і кінець 2020 року вони становили 100% капіталу ГО «Слова допомагають» у сумі відповідно 673,9 тис. грн. і 710,8 тис. грн.

Доходи і витрати ГО «Слова допомагають» відображають у Звіті про фінансові результати (табл. 2.4) рядками 2120 - Інші операційні доходи (мали місце у 2018 році у сумі 303,7 тис. грн., 2240 - Інші доходи, 2270 - Інші витрати. Рядки – 2000 - чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і 2050 – собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) не заповнюються.

У 2019 році доходи зросли з 11658,7 тис. грн. до 13893,6 тис. грн., або на 2234,9 тис. грн., або на 19,17%, у 2020 році скоротилися порівняно з 2019 роком до 11867,0 тис. грн., або на 2026,6 тис. грн., або на 14,59%. Динаміка доходів і витрат описується поліноміальною функцією з гілками до низу і множинним коефіцієнтом детермінації, що дорівнює 1,0 (рис. 2.5).

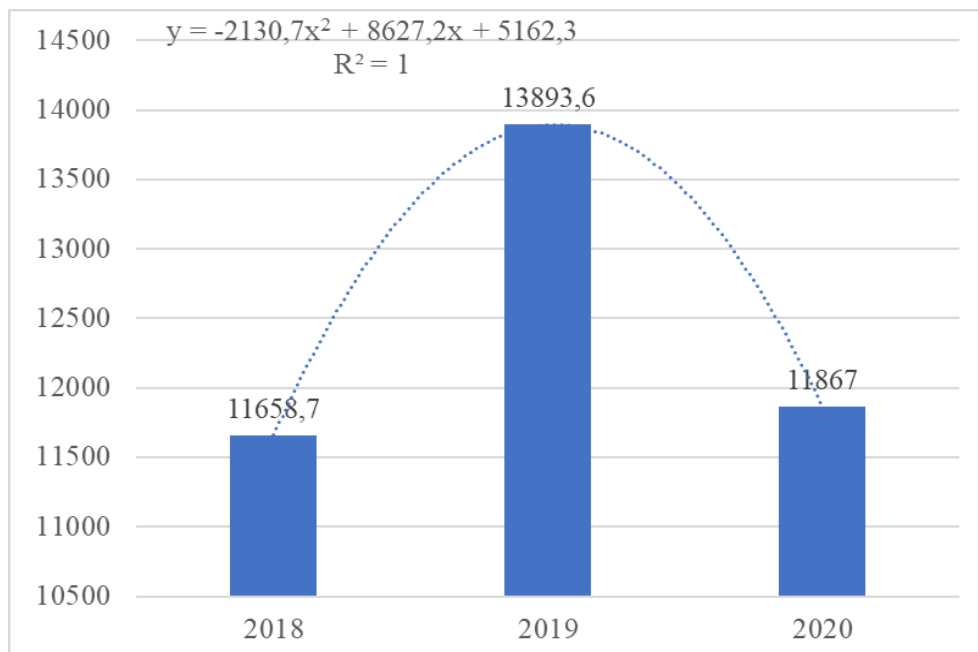

Рис. 2.5 -Трендова формалізація динаміки доходів і витрат ГО «Слова допомагають»

Джерело: власні розрахунки

Таблиця 2.4

Динаміка доходів і витрат ГО «Слова допомагають»

Стаття	Код рядка	2018	2019	2020	2019 проти 2018		2020 проти 2019	
		тис. грн.			Абс. приріст, тис. грн.	Темп приросту, %	Абс. приріст, тис. грн.	Темп приросту, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000							
Інші операційні доходи	2120	303,7			-303,7	-100		
Інші доходи	2240	11355	13893,6	11867,0	2538,6	22,36	-2026,6	-14,59
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	11658,7	13893,6	11867,0	2234,9	19,17	-2026,6	-14,59
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050							
Інші операційні витрати	2180							
Інші витрати	2270	11658,7	13893,6	11867,0	2234,9	19,17	-2026,6	-14,59
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	11658,7	13893,6	11867,0	2234,9	19,17	-2026,6	-14,59
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290							

Джерело: власні розрахунки

Оскільки ГО «Слова допомагають» використовує найману працю (штатні працівники, договори ЦПХ), проводить розрахунки з ФОПами, то в обов'язковому порядку вона подає «Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, та сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску». Зазначений розрахунок подається раз на квартал, в період 40 днів після закінчення кварталу. До 01.01.2021 подавалися місячні звіти з ЄСВ, у зазначений податковий розрахунок включається звіт по ЄСВ, ПДФО та по військовому збору.

Нарахування доходу та ЄСВ за найманих працівників ГО «Слова допомагають» у 3-ому кварталі 2021 року наведено у табл. 2.5. Сума нарахованого доходу склала 4131686 грн., які більш-менш рівномірно розподілені за місяцями кварталу – відповідно 32,91%, 30,71%, 36,38%. Питома вага заробітної плати є низькою – разом за квартал 1,70%, у т.ч. за місяцями – від 1,54% до 1,88%. Основна частка приходить на винагороду за договорами ЦПХ – разом за квартал 98,30%. Сума нарахованого доходу у межах максимальної величини, на яку нараховується єдиний внесок – всього склала 4115917 грн., з яких роботодавці сплачують його за ставкою 22,0%. Сума нарахованого єдиного внеску склала 905501,7 грн., який в повній мірі сумі підлягає сплаті до Пенсійного фонду України.

У додатку 4 ДФ наводяться персоніфіковані дані про суми нарахованого фізичним особам доходу та сплаченого податку (табл. 2.6). Сума доходу, нарахованого за 3 квартал 2021 року, склала 7951854,7 грн., у т.ч. ПДФ - 743703,52 грн., військового збору - 61975,38 грн. Нараховані і перераховані суми за підсумками місяців кварталу співпадають. Основна сума доходу приходить на 1 місяць – 53,61%, на другий і третій припадає відповідно 22,84% і 23,55%. Суми ПДФ і військового збору розподілені за місяцями кварталу більш рівномірно – відповідно 32,91%, 30,71%, 36,38%.

Таблиця 2.5

Нарахування доходу та ЄСВ за найманих працівників ГО «Слова допомагають» у 3-ому кварталі 2021 року

№ з/п	Показник	грн.			Разом квартал	Структура, %			
		1 місяць	2 місяць	3 місяць		1 місяць	2 місяць	3 місяць	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Сума нарахованого доходу – всього, у т.ч.	1359761,04	1269010,42	1502914,92	4131686	32,91	30,71	36,38	100,00
2	заробітна плата	23008,33	23882	23206,14	70096,51	32,82	34,07	33,11	100,00
	питома вага, %	1,69	1,88	1,54	1,70	-	-	-	-
3	винагорода за договорами ЦПХ	1336753,0	1245128,0	1479709,0	4061590,0	32,91	30,66	36,43	100,00
	питома вага, %	98,31	98,12	98,46	98,30	-	-	-	-
4	Сума нарахованого доходу у межах максимальної	1343991	1269010	1502915	4115917	32,65	30,83	36,51	100,00

Закінчення табл. 2.5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	величини, на яку нараховується єдиний внесок– всього, у т.ч.								
5	роботодавцями за ставкою 22,0%	1343991	1269010	1502915	4115917	32,65	30,83	36,51	100,00
6	Нараховано єдиного внеску	295678,1	279182	330641,3	905501,7	32,65	30,83	36,51	100,00
7	Загальна сума, що підлягає сплаті	295678,1	279182	330641,3	905501,7	32,65	30,83	36,51	100,00

Джерело: власні розрахунки

Таблиця 2.6

Підсумки персоніфікованих даних про суми нарахованого фізичним особам доходу та сплаченого податку, наведені у додатку 4 ДФ

Показник	1 місяць		2 місяць		3 місяць		Всього	
	нараховано	пере- раховано	нараховано	пере- раховано	нараховано	пере- раховано	нараховано	пере- раховано
	У гривнях							
Сума доходу	4262932,94	4262932,94	1816040,42	1816040,42	1872881,34	1872881,34	7951854,7	7951854,7
ПДФ	244756,96	244756,96	228421,89	228421,89	270524,67	270524,67	743703,52	743703,52
Військовий збір	20396,41	20396,41	19035,22	19035,22	22543,75	22543,75	61975,38	61975,38
	структура, %							
Сума доходу	53,61	53,61	22,84	22,84	23,55	23,55	100,00	100,00
ПДФ	32,91	32,91	30,71	30,71	36,38	36,38	100,00	100,00
Військовий збір	32,91	32,91	30,71	30,71	36,38	36,38	100,00	100,00

Джерело: власні розрахунки

По даним податкової звітності ГО «Слова допомагають» за дев'ять місяців 2021 року було нараховано доходу виконавцям по договорам ЦПХ та штатним працівникам - 10,7 млн.грн , до бюджету було сплачено загальна сума податків по ПДФО , військового збору та ЄСВ - 4,3 млн. грн. За 2020 рік період за дев'ять місяців сума нарахованого доходу була 6,1 млн грн, а сплачених податків до бюджету - 2,5 млн. грн.

Оподаткування ГО «Слова допомагають» здійснюється на підставі ст. 157 Податкового кодексу України. ГО «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають» отримала статус неприбуткової організації згідно рішення Державної фіскальної служби України №1726554602140 від 27.07.2017 року, ознака неприбутковості – 0032 (громадські об'єднання) на підставі підпункту 133.4.5 пункту 133.4 статті 133 Податкового Кодексу України.

Право ГО «Слова допомагають» на користування пільгами в оподаткуванні податком на прибуток виникло після її внесення до Реєстру неприбуткових організацій та установ органами доходів і зборів. Статутні документи ГО «Слова допомагають» містять вичерпний перелік видів її діяльності, які не передбачають одержання прибутку.

2.3. Аналіз діяльності громадської організації та напрями удосконалення її обліково-інформаційної системи

В умовах ГО «Слова допомагають» усі доходи і витрати є цільовими, що ведуть до нульового фінансового результату. Вона реалізує свої проекти в галузі соціально-психологічної допомоги групам населення, які мають в тому потребу, що передбачає очне та заочне спілкування спеціалістів та експертів залучених по проектної діяльності. У зв'язку з пандемію Covid-19 по всьому світу та в Україні, частину проектних завдань довелося скоротити в 2020 році, що призвело до втрат цільового фінансування ГО «Слова допомагають». Рівень фінансування можна відслідкувати по показниках

доходів у порівнянні 2020 рік з 2019 роком.

Щоби постійно забезпечувати зростання показників діяльності організації, треба шукати невикористані можливості його збільшення, тобто резерви зростання. Резерви виявляються на стадіях планування. Визначення резервів збільшення доходів цільового фінансування може бути тільки в зацікавленості співпраці в проектах громадської організації більш кваліфікованих спеціалістів в області психологічної та соціальної допомоги, які можуть бути задіяні на території України. Деякі довгострокові проекти основані на дослідженнях в сфері психології, передбачають розширення географії реалізації певних задач. В 2021 році керівниками проектів та представниками Громадської організації «Слова допомагають» були проведені зустрічі з представниками виконавчої влади в різних регіонах України для визначення можливості надання спроможних ресурсів. Це може бути надання пільгової оренди приміщення для громадської організації для реалізації довгострокових проектів в інтересах суспільства, що в компетентності виконавчої влади. Також моніторинг засобів масової інформації про можливість залучення більшої аудиторії населення до реалізації задач проектів ГО «Слова допомагають» через рекламні статті, відеосюжети та інтерв'ю.

Досвід реалізації проектів ГО «Слова допомагають» та задіяні ресурси дають можливість залучати до майбутніх довгострокових проектів більше іноземних донорів з більшими сумами фінансування. Для України це можливість отримання валютних коштів через експортні грантові договори. Що для бюджету країни це можливість наповнення казни надходженням коштів по сплаті податків, які передбачаються при виплаті винагороди по угодам ЦПХ виконавцям, а також сплата податків з отриманих доходів від юридичних осіб та ФОП, які отримують оплати за виконані послуги в рамках проектів.

Оскільки ГО «Слова допомагають» не має власного капіталу і мети отримання прибутку, то було розраховано показники не рентабельності і

ліквідності, а витратоємності цільового фінансування та монетизації довгострокових зобов'язань. Аналіз витратоємності цільового фінансування ГО «Слова допомагають» та розрахунок впливу факторів на його зміну проведений способом ланцюгових підстановок (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Аналіз витратоємності цільового фінансування ГО «Слова допомагають» та розрахунок впливу факторів на його зміну

Показник	2018	2019	Зміна 2019/ 2018	2020	Зміна 2020/ 2019
Витрати, тис. грн.	11658,7	13893,6		11867	
Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення, тис. грн.	2501	673,9		710,8	
Витратоємність цільового фінансування, грн.	4,66	20,62	15,96	16,70	-3,92
Умовні значення витратоємності цільового фінансування, грн.	5,56	17,61			
Вплив факторів на зміну витратоємності цільового фінансування					
- витрат	0,90	-3,01			
- суми цільового фінансування	15,06	-0,91			
Перевірка	15,96	-3,92			

Джерело: власні розрахунки

Протягом 2018-2019 років витратоємність цільового фінансування зросла з 4,66 грн. до 20,62 грн., або на 15,96 грн. У 2020 році вона скоротилася до 16,70 грн., або на 3,92 грн. Рішучій вплив на зростання витратоємності у 2019 році на 15,06 грн. мало скорочення обсягів цільового

фінансування. Збільшення витрат також сприяло зростанню витратоємності на 0,9 грн. У 2020 році скорочення витратоємності було обумовлено як зменшенням витрат (на 3,01 грн.), так і збільшенням обсягів цільового фінансування (на 0,91 грн.).

Аналіз монетизації цільового фінансування ГО «Слова допомагають» та розрахунок впливу факторів на її зміну також проведений способом ланцюгових підстановок, при цьому в розрахунок приймалися середньорічні залишки грошових коштів та їх еквівалентів (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Аналіз монетизації цільового фінансування ГО «Слова допомагають» та розрахунок впливу факторів на його зміну

Показник	2018	2019	Зміна 2019/ 2018	2020	Зміна 2020/ 2019
Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення, тис. грн.	2501	673,9		710,8	
Середньорічні залишки грошових коштів та їх еквівалентів, тис. грн.	1723,4	1606,8		649,4	
Монетизація цільового фінансування, грн.	0,69	2,38	1,70	0,91	-1,47
Умовні значення монетизації цільового фінансування, грн.	0,39	0,44			
Вплив факторів на зміну монетизації цільового фінансування					
- грошових коштів	-0,30	-1,94			
- суми цільового фінансування	1,99	0,47			
Перевірка	1,70	-1,47			

Джерело: власні розрахунки

Протягом 2018-2019 років монетизація цільового фінансування зросла з 0,69 грн. до 2,38 грн., або на 1,7 грн. У 2020 році вона скоротилася до 0,91 грн., або на 1,47 грн. Рішучий вплив на зростання монетизації у 2019 році на 1,99 грн. мало зменшення суми цільового фінансування, а також зменшення залишків коштів на 0,3 грн. У 2020 році продовжилася тенденція до скорочення суми коштів на поточному рахунку у банку, через що монетизація скоротилася на 1,94 грн., а через суми цільового фінансування зросла на 0,47.

Ураховуючи ці показники за 2020 та 2021 роки, можна зробити висновки, що рівень цільового фінансування значно виріс, бо по-перше - в 2021 році додалось ще два довгострокових проекти, а по-друге знизився рівень загрози пандемії Covid-19 в Україні. Покращення ситуації з вакцинуванням населення в 2021 році, ГО «Слова допомагають» мала змогу ефективніше проводити реалізацію проектів, оскільки було більше організовано та проведено заходів, очних зустрічей з учасниками проектів, тренінгів та консультацій.

Висновки до розділу 2

1. Документальне оформлення операцій у ГО «Слова допомагають» здійснюють на підставі первинних документів. Її діяльність пов'язана з отриманням грантів, благодійної допомоги. Первинними документами є Грантова угода, або договір на надання благодійної допомоги. В договорі повинні бути прописані сума коштів, цілі використання, умови звітності за цільове використання коштів перед благодійником

2. Станом на початок 2022 року ГО «Слова допомагають» має шість діючих грантових угод в іноземній валюті та національній валюті і з затвердженими кошторисами, які поділені за статтями витрат. Грантові угоди в іноземній валюті мають статус експортних, тобто організація веде зовнішньо-економічну діяльність. Організація має відкриті поточні

банківські рахунки, як в національній, так і в іноземній валюті, а саме: євро , долар США , норвезька крона , фунти стерлінгів.

3. Для обліку коштів ГО «Слова допомагають» використовує рахунки 311 «Поточний рахунок в національній валюті» та 312 «Поточний рахунок в іноземній валюті». Аналітичний облік за рахунком 312 ведеться у розрізі валют. Рух коштів по кожному проєкту відбувається на окремому поточному банківському рахунку в національній валюті, тобто кожний проєкт має свій банківський рахунок, який закріплений за певним проєктом. Аналітичний облік за рахунком 311 ведеться у розрізі проєктів. В ГО «Слова допомагають» цільовий дохід від експортної операції в рамках грантових угод організація отримує в іноземній валюті, а саме : долар США, норвезька крона, євро та фунт стерлінгів. Але в обліку він відображається у валюті звітності.

4. Різниця в оцінках іноземної валюти за курсом НБУ та за курсом міжбанківського валютного ринку виникає при купівлі-продажі валюти у формі сумових різниць. У бухгалтерському обліку її зараховують або до складу доходів за кредитом 711 «Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти»), або до складу витрат за дебетом 942 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти»). Курсові різниці, що виникають за іноземною валютою та операціями операційної діяльності, відображають на субрахунках 714 «Дохід від операційної курсової різниці» та 945 «Втрати від операційної курсової різниці».

5. Облік цільового фінансування ведеться на пасивному рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження». За його кредитом відображаються кошти цільового призначення для фінансування певних заходів, за дебетом - використані суми за певними напрямками, визнання їх доходом, а також повернення невикористаних сум. ГО «Слова допомагають» використовує такі субрахунки: 482 «Кошти з бюджету та державних цільових фондів», 483«Благодійна допомога; 484 «Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень». Аналітичний облік коштів цільового фінансування і

цільових надходжень та їх витрачання здійснюється за їх призначенням та джерелами надходжень. В умовах ГО «Слова допомагають» основні обороти відбуваються за рахунком 484, до якого відкриваються субрахунки четвертого порядку для обліку цільового фінансування у розрізі конкретних статутних програм (заходів, проектів тощо), а також для забезпечення статутної діяльності.

6. ГО «Слова допомагають» складає звітність методом нарахування, а понесені витрати визнаються доходом. Тому витрати дорівнюють доходам, а фінансовий результат дорівнює 0. Дохід ГО «Слова допомагають», отриманий у вигляді позитивного значення курсових різниць від перерахунку іноземної валюти (заборгованості в іноземній валюті), є доходом, який оподатковується податком на прибуток.

7. У ГО «Слова допомагають» щомісячно виникають зобов'язання сплати податків (ПДФО, військовий збір та ЄСВ) в державний бюджет України по виплатах заробітної плати штатним працівникам та виплатах винагород виконавцям послуг за договорами цивільно-правового-характеру після підписання актів виконаних робіт. Нарахування зарплати і ЄСВ відображається проводкою за дебетом рахунку 92 «Адміністративні витрати» та кредитом рахунку 661 «Розрахунки за заробітною платою», 651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування». Утримання ПДФО і військового збору відображається за дебетом 661 та кредитом 641 «Розрахунки за податками», 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами». Сплата ЄСВ, ПДФО, військового збору, а також виплата зарплати відображається за дебетом рахунків 651, 641, 642, 661 та кредитом рахунку 311. Сума нарахованої винагороди за договорами ЦПХ та ЄСВ відображається за дебетом рахунку 94 та кредитом рахунку 663 «Розрахунки за іншими виплатами» та рахунку 651. Утримання ПДФО і військового збору відображається проводкою за дебетом 663 та кредитом 641 та 642. По даним ГО «Слова допомагають» за 2021 рік щомісячно згідно поданим звітам до ДФС України сума нарахованих доходів застрахованих

осіб складає близько 1-1,2 млн. гривень , залучено до реалізації проєктів 86 осіб по договорах ЦПХ , серед них 70 жінок та 16 чоловіків.

8. ГО «Слова допомагають» формує такі форми звітності: податковий розрахунок сум доходу, нарахованого на користь платників-фізичних осіб і сум утриманого з них податку , а також сум нарахованого єдиного внеску, фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва (форма №1-м, 2-м), звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, звітність перед благодійниками.

9. Протягом 2018-2020 років вартість активів скоротилася з 864 тис. грн. до 710,8 тис. грн., або на 153,2 тис. грн (на 17,73%). Найбільшою вартість активів виявилася станом на 01.01.2019 - 2756,5 тис. грн. Активи ГО «Слова допомагають» представлені переважно оборотними активами, частка яких протягом 2018-2020 років скоротилася зі 100% до 93,95%. Оборотні активи представлені в основному грошовими коштами та їх еквівалентами, але їх залишок скоротився із 864 тис. грн. до 667,8 тис. грн. (на 196,2 тис. грн., або на 22,71%). Основні засоби підприємства є зношеними незначно, коефіцієнт зносу скоротився з 0,21 до 0,17.

10. ГО «Слова допомагають» не має власного капіталу. На початок аналізованого періоду капітал був представлений поточними зобов'язаннями. Основна їх частина приходилася на доходи майбутніх періодів (60%), на кредиторську заборгованість за товари, роботи та послуги приходилося 39%. Питома вага інших статей не перевищує 1%. У структурі поточних зобов'язань ГО «Слова допомагають» станом на 01.01.2019 частка кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги скоротилася до 9,27%, а основною частиною зобов'язань стали довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення (90,73%). На початок і кінець 2020 року вони становили 100% капіталу ГО «Слова допомагають» у сумі відповідно 673,9 тис. грн. і 710,8 тис. грн.

11. Доходи і витрати ГО «Слова допомагають» відображають у Звіті про фінансові результати (табл.) рядками 2120 - Інші операційні доходи (мали

місце у 2018 році у сумі 303,7 тис. грн., 2240 - Інші доходи, 2270 - Інші витрати. Рядки – 2000 - чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і 2050 – собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) не заповнюються. У 2019 році доходи зросли з 11658,7 тис. грн. до 13893,6 тис. грн., або на 2234,9 тис. грн., або на 19,17%, у 2020 році скоротилися порівняно з 2019 роком до 11867,0 тис. грн., або на 2026,6 тис. грн., або на 14,59%. Динаміка доходів і витрат описується поліноміальною функцією з гілками до низу і множинним коефіцієнтом детермінації, що дорівнює 1,0.

12. Оскільки ГО «Слова допомагають» використовує найману працю (штатні працівники, договори ЦПХ), проводить розрахунки з ФОПами, то в обов'язковому порядку вона подає «Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, та сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску». Зазначений розрахунок подається раз на квартал, в період 40 днів після закінчення кварталу. До 01.01.2021 подавалися місячні звіти з ЄСВ, у зазначений податковий розрахунок включається звіт по ЄСВ, ПДФО та по військовому збору. У 3-ому кварталі 2021 року сума нарахованого доходу склала 4131686 грн., які більш-менш рівномірно розподілені за місяцями кварталу – відповідно 32,91%, 30,71%, 36,38%. Питома вага заробітної плати є низькою – разом за квартал 1,70%, у т.ч. за місяцями – від 1,54% до 1,88%. Основна частка приходить на винагороду за договорами ЦПХ – разом за квартал 98,30%. Сума нарахованого доходу у межах максимальної величини, на яку нараховується єдиний внесок – всього склала 4115917 грн., з яких роботодавці сплачують його за ставкою 22,0%. Сума нарахованого єдиного внеску склала 905501,7 грн., який в повній мірі сумі підлягає сплаті до Пенсійного фонду України.

13. У додатку 4 ДФ наводяться персоніфіковані дані про суми нарахованого фізичним особам доходу та сплаченого податку (табл.). Сума доходу, нарахованого за 3 квартал 2021 року, склала 7951854,7 грн., у т.ч.

ПДФ - 743703,52 грн., військового збору - 61975,38 грн. Нараховані і перераховані суми за підсумками місяців кварталу співпадають. Основна сума доходу приходиться на 1 місяць – 53,61%, на другий і третій припадає відповідно 22,84% і 23,55%. Суми ПДФ і військового збору розподілені за місяцями кварталу більш рівномірно – відповідно 32,91%, 30,71%, 36,38%.

15. Оподаткування ГО «Слова допомагають» здійснюється на підставі ст. 157 Податкового кодексу України. ГО «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають» отримала статус неприбуткової організації згідно рішення Державної фіскальної служби України №1726554602140 від 27.07.2017 року, ознака неприбутковості – 0032 (громадські об'єднання) на підставі підпункту 133.4.5 пункту 133.4 статті 133 Податкового Кодексу України.

16. Оскільки ГО «Слова допомагають» не має власного капіталу і мети отримання прибутку, то було розраховано показники не рентабельності і ліквідності, а витратоємності цільового фінансування та монетизації довгострокових зобов'язань. Аналіз витратоємності цільового фінансування ГО «Слова допомагають» та розрахунок впливу факторів на його зміну проведений способом ланцюгових підстановок (табл.).

17. Протягом 2018-2019 років витратоємність цільового фінансування зросла з 4,66 грн. до 20,62 грн., або на 15,96 грн. У 2020 році вона скоротилася до 16,70 грн., або на 3,92 грн. Рішучій вплив на зростання витратоємності у 2019 році на 15,06 грн. мало скорочення обсягів цільового фінансування. Збільшення витрат також сприяло зростанню витратоємності на 0,9 грн. У 2020 році скорочення витратоємності було обумовлено як зменшенням витрат (на 3,01 грн.), так і збільшенням обсягів цільового фінансування (на 0,91 грн.). Протягом 2018-2019 років монетизація цільового фінансування зросла з 0,69 грн. до 2,38 грн., або на 1,7 грн. У 2020 році вона скоротилася до 0,91 грн., або на 1,47 грн. Рішучій вплив на зростання монетизації у 2019 році на 1,99 грн. мало зменшення суми цільового фінансування, а також зменшення залишків коштів на 0,3 грн.

ВИСНОВКИ

1. Відповідно до статті 314 Цивільного Кодексу України фізичні особи мають право на свободу об'єднання у громадські організації, що не є підставою для обмеження її прав, надання їй пільг чи переваг. Відповідно до положень ст. 1 Закону України «Про громадські об'єднання» громадське об'єднання зі статусом юридичної особи створюється для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів своїх членів, є невідприємницьким товариством, основною метою якого не є одержання прибутку. Формами існування громадського об'єднання є громадська організація і громадська спілка.

2. Відповідно до затвердженого Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування ГО має розробити робочий план рахунків, на яких відображати усі факти господарського життя, з урахуванням вимог Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. ГО мають вести фінансовий і податковий облік відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і Податкового Кодексу України. Віднесення ГО до неприбуткової організації відбувається з дотриманням вимог п.133.4.1 статті 133 ПКУ: по-перше, наявність реєстрації відповідно до закону; по-друге, наявність в установчих документах заборони розподілу отриманих доходів (прибутку) або їх частини серед засновників (учасників), членів, працівників, керівників та інших пов'язаних з ними осіб; по-третє, застереження про передачу активів однієї або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зарахування в дохід бюджету в разі припинення ГО.

3. ГО-юридичні особи, які задовольняють необхідним критеріям, готують фінансову звітність суб'єкта малого підприємництва відповідно до НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність». Спрощений облік доходів і витрат, відповідно до вимог пунктом 154.6 статті 154 розділу III ПКУ

ведеться ними в реєстрах бухгалтерського обліку, рекомендованих для малих підприємств Методичними рекомендаціями, затвердженими Наказом

4. Об'єктом випускної роботи є Громадська організація «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають». Вона відноситься до неприбуткових та некомерційних організацій. Код ЄДРПОУ – 41455708. ГО «Слова допомагають» зареєстрована 12 липня 2017 року, очолюється Володимиром Харитоненком. Вона створена з метою сприяння розв'язанню конфліктів та соціальної і психологічній адаптації та реабілітації фізичних осіб. Розмір статутного капіталу ГО «Слова допомагають» - 0,00 грн. Організація отримує гранти і благодійну допомогу від іноземних неурядових структур, міжнародних урядових організацій, є учасником зовнішньоекономічної діяльності і керується в своїй діяльності НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів».

5. Документальне оформлення операцій у ГО «Слова допомагають» здійснюють на підставі первинних документів. Її діяльність пов'язана з отриманням грантів, благодійної допомоги. Первинними документами є Грантова угода, або договір на надання благодійної допомоги. В договорі повинні бути прописані сума коштів, цілі використання, умови звітності за цільове використання коштів перед благодійником

6. Станом на початок 2022 року ГО «Слова допомагають» має шість діючих грантових угод в іноземній валюті та національній валюті і з затвердженими кошторисами, які поділені за статтями витрат. Грантові угоди в іноземній валюті мають статус експортних, тобто організація веде зовнішньо-економічну діяльність. Організація має відкриті поточні банківські рахунки, як в національній, так і в іноземній валюті, а саме: євро, долар США, норвезька крона, фунти стерлінгів.

7. Для обліку коштів ГО «Слова допомагають» використовує рахунки 311 «Поточний рахунок в національній валюті» та 312 «Поточний рахунок в іноземній валюті». Аналітичний облік за рахунком 312 ведеться у розрізі валют. Рух коштів по кожному проєкту відбувається на окремому поточному

банківському рахунку в національній валюті, тобто кожний проєкт має свій банківський рахунок, який закріплений за певним проєктом. Аналітичний облік за рахунком 311 ведеться у розрізі проєктів. В ГО «Слова допомагають» цільовий дохід від експортної операції в рамках грантових угод організація отримує в іноземній валюті, а саме : долар США, норвезька крона, євро та фунт стерлінгів. Але в обліку він відображається у валюті звітності.

8. Різниця в оцінках іноземної валюти за курсом НБУ та за курсом міжбанківського валютного ринку виникає при купівлі-продажі валюти у формі сумових різниць. У бухгалтерському обліку її зараховують або до складу доходів за кредитом 711 «Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти»), або до складу витрат за дебетом 942 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти»). Курсові різниці, що виникають за іноземною валютою та операціями операційної діяльності, відображають на субрахунках 714 «Дохід від операційної курсової різниці» та 945 «Втрати від операційної курсової різниці».

9. Облік цільового фінансування ведеться на пасивному рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження». За його кредитом відображаються кошти цільового призначення для фінансування певних заходів, за дебетом - використані суми за певними напрямками, визнання їх доходом, а також повернення невикористаних сум. ГО «Слова допомагають» використовує такі субрахунки: 482 «Кошти з бюджету та державних цільових фондів», 483 «Благодійна допомога; 484 «Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень». Аналітичний облік коштів цільового фінансування і цільових надходжень та їх витрачання здійснюється за їх призначенням та джерелами надходжень. В умовах ГО «Слова допомагають» основні обороти відбуваються за рахунком 484, до якого відкриваються субрахунки четвертого порядку для обліку цільового фінансування у розрізі конкретних статутних програм (заходів, проєктів тощо), а також для забезпечення статутної діяльності.

10. ГО «Слова допомагають» складає звітність методом нарахування, а понесені витрати визнаються доходом. Тому витрати дорівнюють доходам, а фінансовий результат дорівнює 0. Дохід ГО «Слова допомагають», отриманий у вигляді позитивного значення курсових різниць від перерахунку іноземної валюти (заборгованості в іноземній валюті), є доходом, який оподатковується податком на прибуток.

11. У ГО «Слова допомагають» щомісячно виникають зобов'язання сплати податків (ПДФО, військовий збір та ЄСВ) в державний бюджет України по виплатах заробітної плати штатним працівникам та виплатам винагород виконавцям послуг за договорами цивільно-правового-характеру після підписання актів виконаних робіт. Нарахування зарплати і ЄСВ відображається проводкою за дебетом рахунку 92 «Адміністративні витрати» та кредитом рахунку 661 «Розрахунки за заробітною платою», 651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування». Утримання ПДФО і військового збору відображається за дебетом 661 та кредитом 641 «Розрахунки за податками», 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами». Сплата ЄСВ, ПДФО, військового збору, а також виплата зарплати відображається за дебетом рахунків 651, 641, 642, 661 та кредитом рахунку 311. Сума нарахованої винагороди за договорами ЦПХ та ЄСВ відображається за дебетом рахунку 94 та кредитом рахунку 663 «Розрахунки за іншими виплатами» та рахунку 651. Утримання ПДФО і військового збору відображається проводкою за дебетом 663 та кредитом 641 та 642. По даним ГО «Слова допомагають» за 2021 рік щомісячно згідно поданим звітам до ДФС України сума нарахованих доходів застрахованих осіб складає близько 1-1,2 млн. гривень, залучено до реалізації проєктів 86 осіб по договорам ЦПХ, серед них 70 жінок та 16 чоловіків.

12. ГО «Слова допомагають» формує такі форми звітності: податковий розрахунок сум доходу, нарахованого на користь платників-фізичних осіб і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску, фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва (форма №1-м, 2-м), звіт про

використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, звітність перед благодійниками.

13. Протягом 2018-2020 років вартість активів скоротилася з 864 тис. грн. до 710,8 тис. грн., або на 153,2 тис. грн (на 17,73%). Найбільшою вартість активів виявилася станом на 01.01.2019 - 2756,5 тис. грн. Активи ГО «Слова допомагають» представлені переважно оборотними активами, частка яких протягом 2018-2020 років скоротилася зі 100% до 93,95%. Оборотні активи представлені в основному грошовими коштами та їх еквівалентами, але їх залишок скоротився із 864 тис. грн. до 667,8 тис. грн. (на 196,2 тис. грн., або на 22,71%). Основні засоби підприємства є зношеними незначно, коефіцієнт зносу скоротився з 0,21 до 0,17.

14. ГО «Слова допомагають» не має власного капіталу. На початок аналізованого періоду капітал був представлений поточними зобов'язаннями. Основна їх частина приходилася на доходи майбутніх періодів (60%), на кредиторську заборгованість за товари, роботи та послуги приходилося 39%. Питома вага інших статей не перевищує 1%. У структурі поточних зобов'язань ГО «Слова допомагають» станом на 01.01.2019 частка кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги скоротилася до 9,27%, а основною частиною зобов'язань стали довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення (90,73%). На початок і кінець 2020 року вони становили 100% капіталу ГО «Слова допомагають» у сумі відповідно 673,9 тис. грн. і 710,8 тис. грн.

15. Доходи і витрати ГО «Слова допомагають» відображають у Звіті про фінансові результати (табл.) рядками 2120 - Інші операційні доходи (мали місце у 2018 році у сумі 303,7 тис. грн., 2240 - Інші доходи, 2270 - Інші витрати. Рядки – 2000 - чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і 2050 – собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) не заповнюються. У 2019 році доходи зросли з 11658,7 тис. грн. до 13893,6 тис. грн., або на 2234,9 тис. грн., або на 19,17%, у 2020 році скоротилися порівняно з 2019 роком до 11867,0 тис. грн., або на 2026,6 тис.

грн., або на 14,59%. Динаміка доходів і витрат описується поліноміальною функцією з гілками до низу і множинним коефіцієнтом детермінації, що дорівнює 1,0.

16. Оскільки ГО «Слова допомагають» використовує найману працю (штатні працівники, договори ЦПХ), проводить розрахунки з ФОПами, то в обов'язковому порядку вона подає «Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, та сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску». Зазначений розрахунок подається раз на квартал, в період 40 днів після закінчення кварталу. До 01.01.2021 подавалися місячні звіти з ЄСВ, у зазначений податковий розрахунок включається звіт по ЄСВ, ПДФО та по військовому збору. У 3-ому кварталі 2021 року сума нарахованого доходу склала 4131686 грн., які більш-менш рівномірно розподілені за місяцями кварталу – відповідно 32,91%, 30,71%, 36,38%. Питома вага заробітної плати є низькою – разом за квартал 1,70%, у т.ч. за місяцями – від 1,54% до 1,88%. Основна частка приходить на винагороду за договорами ЦПХ – разом за квартал 98,30%. Сума нарахованого доходу у межах максимальної величини, на яку нараховується єдиний внесок – всього склала 4115917 грн., з яких роботодавці сплачують його за ставкою 22,0%. Сума нарахованого єдиного внеску склала 905501,7 грн., який в повній мірі сумі підлягає сплаті до Пенсійного фонду України.

17. У додатку 4 ДФ наводяться персоніфіковані дані про суми нарахованого фізичним особам доходу та сплаченого податку (табл.). Сума доходу, нарахованого за 3 квартал 2021 року, склала 7951854,7 грн., у т.ч. ПДФ - 743703,52 грн., військового збору - 61975,38 грн. Нараховані і перераховані суми за підсумками місяців кварталу співпадають. Основна сума доходу приходить на 1 місяць – 53,61%, на другий і третій припадає відповідно 22,84% і 23,55%. Суми ПДФ і військового збору розподілені за місяцями кварталу більш рівномірно – відповідно 32,91%, 30,71%, 36,38%.

18. Оподаткування ГО «Слова допомагають» здійснюється на підставі

ст. 157 Податкового кодексу України. ГО «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають» отримала статус неприбуткової організації згідно рішення Державної фіскальної служби України №1726554602140 від 27.07.2017 року, ознака неприбутковості – 0032 (громадські об'єднання) на підставі підпункту 133.4.5 пункту 133.4 статті 133 Податкового Кодексу України.

19. Оскільки ГО «Слова допомагають» не має власного капіталу і мети отримання прибутку, то було розраховано показники не рентабельності і ліквідності, а витратоємності цільового фінансування та монетизації довгострокових зобов'язань. Аналіз витратоємності цільового фінансування ГО «Слова допомагають» та розрахунок впливу факторів на його зміну проведений способом ланцюгових підстановок (табл.).

20. Протягом 2018-2019 років витратоємність цільового фінансування зросла з 4,66 грн. до 20,62 грн., або на 15,96 грн. У 2020 році вона скоротилася до 16,70 грн., або на 3,92 грн. Рішучій вплив на зростання витратоємності у 2019 році на 15,06 грн. мало скорочення обсягів цільового фінансування. Збільшення витрат також сприяло зростанню витратоємності на 0,9 грн. У 2020 році скорочення витратоємності було обумовлено як зменшенням витрат (на 3,01 грн.), так і збільшенням обсягів цільового фінансування (на 0,91 грн.). Протягом 2018-2019 років монетизація цільового фінансування зросла з 0,69 грн. до 2,38 грн., або на 1,7 грн. У 2020 році вона скоротилася до 0,91 грн., або на 1,47грн. Рішучій вплив на зростання монетизації у 2019 році на 1,99 грн. мало зменшення суми цільового фінансування, а також зменшення залишків коштів на 0,3 грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієнко М. В., Гаман П. І., Борис А. О. Методологія дослідження правових засад організації громадського контролю у сфері державного управління. *Вчені записки університету «КРОК». Серія : Економіка*. 2021. Вип. 2. С. 63-72.
2. Буздуган Я. Правові засади участі громадських організацій у здійсненні громадського контролю. *Віче*. 2012. № 12. С. 11-13.
3. Гладчук О. М., Ткачук І. Я. Роль неприбуткових організацій України для фінансової системи держави (на прикладі громадських організацій та кредитних спілок). *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 46(2). С. 59-64.
4. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15?find=1&text=%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B3#w1_38
5. Денисенко А. П. Організація контролю громадськості у сфері державного управління. *Соціальне право*. 2018. № 3. С. 102-108
6. Денисенко А. П. Підстави виникнення адміністративних відносин з організації контролю громадськості у сфері державного управління. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2014. Вип. 29(2.3). С. 227-231.
7. Денисенко А. П. Теоретико правова характеристика суб'єктів організації громадського контролю у сфері державного управління. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Право*. 2015. Вип. 1(1). С. 109-115.
8. Денисюк С. Ф. Громадський контроль за діяльністю правоохоронних органів: організаційно правові засади. *Право і Безпека*. 2009. № 3. С. 39-42.
9. Денисюк С. Ф. Організація громадського контролю у сфері забезпечення правоохоронними органами громадського порядку. *Форум права*. 2009. № 2. С. 102-107. =

10. Діяльність громадських організацій в Україні.
http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/15/Arch_go_bl.htm
11. Довбня В. В., Кириченко І. О., Шмідт В. В. Організаційно-методичні аспекти побудови інституту громадського контролю над правоохоронними органами держави. *Честь і закон*. 2009. № 2. С. 10-15.
12. Жидецька К. В. До питання про здійснення громадського контролю припинення громадських організацій та забезпечення однотипності судової практики. *Часопис Київського університету права*. 2014. № 2. С. 136-144.
13. Зеліско А. В. Споживчі товариства як вид непідприємницьких товариств. *Університетські наукові записки*. 2005. № 4. С. 132-136.
14. Зозуляк О. І. Споживче товариство як організаційно-правова форма непідприємницьких юридичних осіб. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2020. Вип. 54. С. 22-36.
15. Капталан І. М. Поняття непідприємницьких товариств. Актуальні проблеми держави і права. - 2011. - Вип. 59. - С. 410-415.
16. Кацюба К. В. Правова природа відносин між непідприємницьким товариством та його учасниками. *Теорія і практика правознавства*. 2017. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2017_2_6
17. Кацюба К. В. Цивільна дієздатність непідприємницьких товариств. *Теорія і практика правознавства*. 2014. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2014_2_17
18. Кацюба К. В. Загальні засади та вимоги до створення непідприємницьких товариств. *Теорія і практика правознавства*. 2016. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2016_2_5
19. Кацюба К. В. Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків як вид непідприємницьких товариств. *Право і суспільство*. 2013. № 6.2. С. 75-79.
20. Кочин В. В. Теоретичні проблеми системи непідприємницьких товариств як юридичних осіб приватного права. *Актуальні проблеми правознавства*. 2016. Вип. 1. С. 119-122.

21. Кучеренко І. М. Місце споживчих товариств у системі непадприємницьких кооперативів. *Університетські наукові записки*. 2005. № 3. С. 52-59.

22. Менджул М. В. Створення окремих непадприємницьких товариств в Україні. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2012. № 3. С. 30-35.

23. Монастирська Р. І. Вербалізація правових понять у термінах на позначення непадприємницьких товариств. *Термінологічний вісник*. 2013. Вип. 2(2). С. 94-98.

24. Піддубна В. Ф. Право на здійснення підприємницької діяльності непадприємницькими товариствами. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2014. Вип. 29(1). С. 159-163.

25. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

26. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

27. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

28. Про затвердження Методичних рекомендацій із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами: Наказ Міністерства фінансів України від 15.06.2011 № 720. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0720201-11#Text>

29. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Доходи»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

30. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>

31. Про затвердження Національного положення (стандарту)

бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237. URL:

32. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00?find=1&text=%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82#w1_1

33. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>

34. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>

35. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>

36. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

37. Про затвердження Порядку ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.07.2016 № 440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/440-2016-%D0%BF#Text>

38. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на

користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку. URL: Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.15 № 4. URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63719.html>

39. Свірко С. В. Доходи підприємницької та непідприємницької діяльності: визнання та облікова оцінка в умовах національних економічних реформ. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Економіка.* 2011. Вип. 18. С. 227-235.

40. Сквірський І. О. Громадський контроль за публічним управлінням у зарубіжних країнах: загальні засади організації та здійснення. *Європейські перспективи.* 2013. № 7. С. 11-17.

41. Суміна Ю. М. Аналіз сучасного стану фінансування громадських організацій в Україні. *Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Серія : Державне управління.* 2014. Т. 15, Вип. 287. С. 92-106.

42. Ткачук І. Зміна підходів до державного фінансування громадських організацій в Україні. *Економічний аналіз.* 2020. Т. 30, № 1(2). С. 156-165.

43. Ткачук І. Я. Впровадження європейських принципів державного фінансування українськими громадськими організаціями. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка.* 2014. Т. 19, Вип. 2(5). С. 219-223.

44. Ткачук І. Я., Городинський С. І., Чубатенко С. Ю. Пряме державне фінансування громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування в Україні. *Причорноморські економічні студії.* 2018. Вип. 26(2). С. 117-120.

45. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/ru/ed20131011#Text>

46. Юрійчук Є. Громадський контроль організацій української діаспори за проведенням виборів в Україні. *Україна дипломатична.* 2015. Вип. 16. С. 822-834.

ДОДАТКИ